

OBVEZA POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Atlija, Ružica

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:148:609906>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-16**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Ekonomski fakultet

Diplomski sveučilišni studij „Poslovne ekonomije“

Smjer: Računovodstvo i revizija

**OBVEZA POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG
RADA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Diplomski rad

Ružica Atlija; 0067494170

Mentor: prof. dr. sc. Ivana Dražić Lutilsky

Zagreb, rujan 2019.

Ekonomski fakultet

Diplomski sveučilišni studij „Poslovne ekonomije“

Smjer: Računovodstvo i revizija

**OBVEZA POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG
RADA U REPUBLICI HRVATSKOJ
INCOME TAX LIABILITY FROM EMPLOYMENT IN
REPUBLIC OF CROATIA**

Diplomski rad

Ružica Atlija; 0067494170

Mentor: prof. dr. sc. Ivana Dražić Lutilsky

Zagreb, rujan 2019.

RUŽICA ATLIJA
Ime i prezime studenta/ice

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je DIPLOMSKI RAD
(vrsta rada)
isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student/ica:

U Zagrebu, 09.09.2019

Ružica Atlija
(potpis)

SAŽETAK

Tema diplomskog rada je „Obveza poreza na dohodak od nesamostalnog rada u Republici Hrvatskoj“. Jedan je od najizdašnijih izvora poreznih prihoda svake suvremene države, te samim time postoji potreba za istraživanjem kako, na koji način i uolikoj mjeri tereti poreznog obveznika. Porez je oblik prisilnog davanja koji nameće država. Upravo zbog stalnih promjena nisu dovoljno istraženi, te su i često predmet rasprave. Porezni sustav Republike Hrvatske nije jednostavan, stoga će se u ovom radu baviti porezom na dohodak te se istražiti porez na dohodak od nesamostalnog rada. Uređeni su na način da su regulirani Zakonima i posebnim propisima koji moraju biti usklađeni sa smjernica Europske unije. Cilj rada je detaljno razraditi hrvatski sustav oporezivanja dohotka te prikazati postupke utvđivanja i knjiženja bruto i neto plaće, kao i porezno opterećenje poreznih obveznika porezom na dohodak od nesamostalnog rada te koji su troškovi poslodavca. Zaključno, razmotriti će se sve njegove karakteristike, posebnosti i specifičnosti, kao i obrazac poreza na dohodak koji propisuje porezna uprava koji se ispunjava prema točno definiranim pravilima.

Ključne riječi: porez na dohodak, najizdašnji izvor, prisilno davanje, usklađeni, troškovi poslodavca

SUMMERY

The theme of graduate employment is "Income tax liability from employment in Republic of Croatia". One of the most generous source were the tax revenues in each modern state and therefore, there is a need to research how and to what extent, charged to the taxpayer. Tax is form of coerciving giving imposed by the state. Due to constant changes, it has been sufficiently understood, and therefore they are often the subject of discussion. The tax system of the Republic is not simple, so this paper will deal with and explore income tax from employment. They are regulated by Legislation and special rules that must be harmonized with the guidelines of the European Union. The goal is to elaborate tax system of income and display procedures definition and posting the gross and net wages and the tax burden on taxpayers, including taxes on income from employment and what are the costs of the employer. Finally, all its characteristics, peculiarities and specificities will be considered, as well as the form prescribed by the tax administration, mich is filled according to the defined rules..

Keywords: income tax, tax revenues, coerciving giving, harmonized, the cost of the employer

SADRŽAJ

SAŽETAK	4
SUMMARY	5
1. UVOD	7
1.1. Predmet i cilj rada.....	7
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja	7
1.3. Struktura i sadržaj rada	7
2. POREZNI SUSTAV REPUBLIKE HRVATSKE	8
2.1. Razvoj poreza i poreznih oblika	8
2.2. Porezi u Republici Hrvatskoj	10
2.3. Podjela poreza i računovodstvo poreza.....	16
3. POJAM DOHOTKA, POREZNA OBVEZA I KARAKTERISTIKE POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA.....	21
3.1. Pojam dohotka prema Zakonu Republike Hrvatske	21
3.2. Porezna reforma i porez na dohodak u Republici Hrvatskoj	23
3.3. Karakteristike poreza na dohodak.....	28
3.4. Obvezni doprinosi	46
4. OBRAČUN POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA I JOPPD OBRAZAC 47	
4.1. Primjer obračuna i knjiženja plaće više zaposlenika s različitim bruto plaćama, različitim brojem uzdržavanih članova obitelji i različitom stopom prireza	47
4.2. Funkcije i ispunjavanje JOPPD obrazca	51
5. ZAKLJUČAK	67
POPIS LITERATURE	69
POPIS SLIKA	71
POPIS TABLICA.....	71
ŽIVOTOPIS	72

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet rada su plaće poreznih obveznika i obveze prema dohotku od nesamostalnog rada. Cilj ovoga rada je istražiti, pojasniti i kroz primjere prikazati oporezivanje dohotka građana tj. njihovih plaća u Republici Hrvatskoj. U radu će se istraživati plaće, te porezno opterećenje poreznih obveznika porezom na dohodak od nesamostalnog rada. Prikazati će se kako se izračunava, te pokazati u kolikoj mjeri porez na dohodak od nesamostalnog rada iznosi i koji su troškovi za poslodavca.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Proučene su razne stručne knjige, udžbenici, znanstveni članci, te časopisi dostupni na internetu vezani za dohodak od nesamostalnog rada. Ključne informacije nađene su na web mjestima i isčitani su statistički podaci iz online izvora podataka. U izradi rada korišteni su brojni zakonski propisi i podzakonski akti koji uređuju ovu materiju kao što su Zakon o porezu na dohodak, Pravilnik o porezu na dohodak, Opći porezni zakon.

1.3. Struktura i sadržaj rada

Rad je podijeljen u 5. glavnih poglavlja. Prvo poglavlje rada čini uvod kao i općenito o poreznom sustavu. U drugom poglavlju osvrnulo se na porezni sustav Republike Hrvatske gdje porez na dohodak ima jednu od važnih uloga te njegovi početci.

Treće poglavlje se odnosi na porez na dohodak u Republici Hrvatskoj. U ovom poglavlju će se istražiti pojam dohotka prema Zakonu Republike Hrvatske. Pošto se radi o kompleksnoj materiji analizira se i promjene koje se odnose s početkom 01.01.2019.godine, te karakteristike koje su važne, a odnose se na porez na dohodak od nesamostalnog rada.

U četvrtom poglavlju bavimo se istraživanjem, analiziranjem te izračunima dohotka od nesamostalnog rada odnosno plaće. Koliki je ukupni trošak plaće, te koliki je neto iznos koji će porezni obveznik dobiti. Također će se pojasniti Obrazac JOPPD, njegove funkcije i kako se popunjava.

Šesto poglavlje je Zaključak, u njemu će se osvrnuti na cijelu problematiku te objasniti do kojih spoznaja smo došli temeljem izrade ovog rada.

2. POREZNI SUSTAV REPUBLIKE HRVATSKE

2.1. Razvoj poreza i poreznih oblika

Pojam poreza uvjetovan je brojnim prilikama kao što su ekonomski, politički, socijalni i drugi. Država svoje prihode stječe u obliku: poreza, doprinosa, carina, taksi (pristojbi), naknada i javnog duga. To su tekući i redoviti prihodi države osim javnog duga koji je istovremeno i tekući i izvanredni prihod.¹

Oporezivanje dohotka ovisi o specifičnostima nacionalne regulative i poreznog okvira. Smatra se da je porez na dohodak jedan od najznačajnijih i najizdašnijih fiskalnih instrumenata prikupljanja novca te upravo zbog toga i jest predmet brojnih rasprava. Preduvjet za njegovo uspješno ubiranje je razvijeno gospodarstvo s visokom zaposlenošću, kvalitetno ustrojene računovodstvene i porezne službe te poreznikova suradnja.²

Porezi su najznačajniji instrumenti prikupljanja prihoda u svakoj državi.³Nema države bez poreza, ali isto tako nema poreza bez države. Porez je oblik prisilnog davanja koji nameće država, nije namjenski usmjeren i nema izravnu protučinidbu.⁴ Sustav u kojem dominantnu fiskalnu ulogu imaju porez na dohodak, porez na dobit i porez na dodanu vrijednost kao posljedicu rasta gospodarstva i jačanje države te značajan doprinos u izdašnjem prikupljanju javnih prihoda.

Kako sve više ljudi ostvaruje dohodak, porez na dohodak često je svrstan kao „kralj“ među porezima. S obzirom na svoju tehniku ubiranja i slojevitost, porezni je oblik koji ulazi u krug najstroženijih poreznih oblika te je velik dio fiskalne politike. Reforme poreznog sustava trebale su odraziti očekivane i određene promjene, kao što su orijentacija na tržišno gospodarstvo, demokracija države koji povlači više političkih stranaka te manji utjecaj države na tržištu.

Kao što je već rečeno, porezi su najznačajniji instrumenti prikupljanja prihoda svake države. Uz poreze se vežu brojne pozitivne i negativne pojave u povijesti: emigracije i imigracije,

¹ Šimurina, N., Šimović, H., Mihelja Žaja, M. i Primorac, M. : Javne financije u Hrvatskoj. Zagreb: Ekonomski fakultet, 2012.

² Financijski klub, <http://finance.hr/>, (dostupno 15.04.2019.)

³ Jelčić, Ba: Javne financije, RRIPlus, Zagreb, 2001., str.33.

⁴ Jelčić, B. : Javne financije, RRIPlus, Zagreb, 2001., str.261.

sukobi manjeg i većeg intenziteta, ratovi, pad i pojave carstva i države, ili nastanka republika i parlamenta. Porezi su obvezna davanja koja bez izravne i trenutne protuusluge država uzima od osoba i poduzeća da bi pomoću prikupljenog novca financirala javne rashode. Porez je opće bespovratno, prinudno, bez direktne protuusluge i razmjerne koristi davanje fizičkih i pravnih osoba državi u novcu, utvrđeno prema poreznoj snazi poreznog obveznika, a u cilju pokrića izdataka za opće društvene aktivnosti države i utjecanja na ostvarivanje ekonomskih, socijalnih, političkih i brojnih drugih ciljeva.⁵

Gospodarski razvitak i razvoj kapitalizma doveo je do stvaranja novih struktura oporezivanja u kojemu najveću zastupljenost ima porez na dohodak, porez na dobit i porez na promet. Porez na dohodak razvio se u Engleskoj krajem 18. Stoljeća, za potrebe financiranja rata protiv Napoleona.⁶ . Počeo se ubirati za potrebe financiranja javnih rashoda jer su se znatno smanjili prihodi od carina zbog prelaska na slobodnu trgovinu. Porez na dohodak je u Engleskoj poslužio kao inspiracija drugim europskim zemljama u uvođenju poreza na dohodak u svoje porezne sustave.⁷

Povjesni izvori o porezu vidljivi su još u dalekoj prošlosti. U plemenskim zajednicama kada su zbog zajedničkih potreba davala prava na udio u plijenu plemena. U Egiptu i Babilonu porezi su se najvećim dijelom prikupljali u naturi i bili su najvažniji segment među državnim prihodima potrebnim za održavanje dvora, građenja npr. piramida ili vođenje ratova, tj. pokrića troškova ratova, ali i za razvoj državnih funkcija. Porezi su se u staroj Grčkoj vezali i uz religiju, tj. uz svećenike gdje su se davanja ubirala u situacijama kao što su praznici, vjerski obredi i sl. Za bogate građane je dobrovoljno davanje u riznici smatrano čašću, dok su robovi i narod bili prisiljeni plaćati poreze. U Rimu su davanja postala značajna pojavom novca. Ističu se različite carine i pristrojbe, ali i osobni porezi te porezi na imovinu. Takva davanja bila su nametnuta pokorenim narodima, ali pošto javni prihodi nisu bili dovoljni ukinute su privilegije rimskim građanima pa su tako i oni postali porezni obveznici. Tek se u 19. stoljeću sve veća pažnja poklanja neposrednim porezima, ali i posrednim porezima tzv. akcizama i postaju vrlo značajni javni prihodi poreznih sustava mnogih zemalja.

⁵ Seftić, N., Čolaković, E., Parać, B., Blažević, B., Milohnić, I. : *Financije za poduzetnike i menadžere nefinancijaše*, M.E.P. Consulting, Rijeka- Zagreb, 2003., str. 177

⁶ Jelčić, B. : *Javne financije*, RRiFPlus, Zagreb, 2001., str.222

⁷ Ibid., str.223.

2.2. Porezi u Republici Hrvatskoj

Sustav u kojem dominantnu fiskalnu ulogu imaju porez na dohodak, porez na dobit i porez na dodanu vrijednost kao posljedicu rasta gospodarstva i jačanje države te značajan doprinos u izdašnjem prikupljanju javnih prihoda.

Kako sve više ljudi ostvaruje dohodak, porez na dohodak često je svrstan kao „kralj“ među porezima. S obzirom na svoju tehniku ubiranja i slojevitost, porezni je oblik koji ulazi u krug najstroženijih poreznih oblika te je velik dio fiskalne politike. Reforme poreznog sustava trebale su odraziti očekivane i određene promjene, kao što su orijentacija na tržišno gospodarstvo, demokracija države koji povlači više političkih stranaka te manji utjecaj države na tržištu.

Oporezivanje dohotka ovisi o specifičnostima nacionalne regulative i poreznog okvira. Smatra se da je porez na dohodak jedan od najznačajnijih i najizdašnijih fiskalnih instrumenata prikupljanja novca te upravo zbog toga i jest predmet brojnih rasprava. Preduvjet za njegovo uspješno ubiranje je razvijeno gospodarstvo s visokom zaposlenošću, kvalitetno ustrojene računovodstvene i porezne službe te poreznikova suradnja.

Pod pojmom moderni porezni sustav misli se na sustav u kojem dominantnu fiskalnu ulogu imaju porez na dohodak, porez na dobit te porez na dodanu vrijednost. Takvi oblici oporezivanja imali su za posljedicu razvoj gospodarstva i jačanje države, te značajan doprinos u izdašnjem prikupljanju javnih prihoda. Međutim, u 21. stoljeću globalizacija donose probleme i ciljeve pred modernim poreznim sustavom.

Porezni sustav je skup poreznih oblika koji u svojoj ukupnosti djeluju unutar postojećeg socioekonomskog i političkog sustava ispunjavajući postavljene mu fiskalne, ekonomske i socijalne ciljeve. Dakle pod pojmom poreznog sustava podrazumijevaju se vi oblici javnih prihoda nametnuti autoritetom države, uključujući i sve doprinose na plaće i iz plaće.⁸ Pod pojmom porezni sustav se smatraju svi oblici javnih prihoda nametnuti autoritetom države, uključujući uz poreze, doprinose, samodoprinose, naknade, takse, carine i javni dug kao izvanredni prihod države.

⁸ Jelčić, B. Javne financije, Informator, Zagreb, 2000., str. 147

Opće prihvaćene karakteristike koje mora imati moderni porezni sustav su sljedeće:⁹

a) jednostavnost, određenost i prigodnost – za poreznog obveznika jednostavan mora biti obračun iznosa poreza koji mora platiti, a također i dospijeće plaćanja.

b) prilagodljivost – porezne politike i njihova struktura moraju se moći prilagoditi novonastalim promjenama.

c) administrativna učinkovitost – troškovi porezne administracije i nadzora poreza moraju biti u primjerenom odnosu s ostvarenim prihodima od poreza. U te administrativne troškove trebali bi se uključivati i troškovi žalbenog postupka te usluge odvjetnika i poreznih savjetnika upravo zbog toga što takvi troškovi pogađaju umirovljenike, siromašnije stanovnike i male porezne obveznike.

d) neutralnost – država mora zadržati neutralnost u određenim uvjetima jer ipak se koristi fiskalnom politikom kao instrumentom usmjeravanja gospodarstva.

e) pravednost – porezni propisi i politike moraju biti pravedne, a to se postiže tek kada ih porezni obveznici kao takve prihvate. Pravednost poreza se vidi u horizontalnoj i vertikalnoj jednakosti. Načelo horizontalne jednakosti zahtijeva da se iz istog iznosa dohotka plaća isti iznos poreza. Načelo vertikalne jednakosti zahtijeva da se iz veće ekonomske snage plaća i relativno veći iznos poreza.

Mogla bi se dodati još jedna karakteristika među opće prihvaćene karakteristike modernog poreznog sustava i to usklađenost poreza odnosno poreznih sustava zemalja članica Europske unije. Europska unija teži slobodnom kretanju ljudi, roba, usluga, proizvoda i kapitala pa se u tom smislu želi olakšati put upravo harmonizacijom poreznih propisa. Tako su npr. u potpunosti usklađeni carinski propisi.

U Hrvatskoj kao i u drugim tranzicijskim zemljama tijekom devedesetih godina provedena je korjenita porezna reforma. Reforma koja je bila uvjetovana nizom objektivnih okolnosti: raspadom bivšeg sistema i bivše državne tvorevine, potrebom uspostavljanja novog, tržišno orijentiranog poreznog sustava sukladnog s poreznim sustavom s drugim tržišnim gospodarstvima u svijetu.

⁹ Spajić, F.: Porezni sustav u Hrvatskoj, Pula, 2000. godina

Povijest poreza na dohodak u RH:¹⁰

1994.-2000.godine

U Republici Hrvatskoj oblik poreza na dohodak je relativno mlad. Krajem 1990. godine uveden je tzv. „ratni porez“ na neto plaće i druge osobne dohotke. S posebnim općinskim porezom granična porezna stopa bila je viša od 90% za najviše dohotke. Posljedica ovog sustava bila je izbjegavanje porezne obveze kroz brojna porezna izuzeća i olakšice. To je otvorilo veliko pitanje ozbiljnije pripreme za puno veću i sveobuhvatnu reformu fiskalnog sustava, koja se mogle naslutiti početkom 1992. godine. Kreatori našeg prvog Zakona o porezu na dohodak (kao i drugih poreznih zakona) inzistirali su na neutralnosti poreza na dohodak (kao i kod drugih poreza) odnosno na njegovoj fiskalnoj ulozi. Početkom 1994. godine uveden je Sintetički porez na dohodak u Hrvatskoj. Do tada se oporezivanje dohotka temeljilo na cedularnom ili analitičkom sustavu oporezivanja pri čemu su za svaki analitički porez bile propisane posebne porezne stope te olakšice i oslobođenja. Donošenjem novog Zakona o porezu na dohodak (NN 109/93) Hrvatska je prihvatila tadašnji međunarodni trend u poreznim reformama. Osim što je uveden sintetički model oporezivanja dohotka, novim Zakonom reduciran je broj nestandardnih olakšica i oslobođenja. Osnovne osobine ovog načina su ekonomska neutralnost, pravednost i administrativna jednostavnost. Zakon o porezu na dohodak koji je uveden 1994. godine trajao je do kraja 2000. godine. U međuvremenu doživio je niz izmjena (NN 95/94, 106/96, 164/98, 33/00) koje su se odnosile na izmjene u stopama i poreznim razredima, uvođenje prireza te nekoliko promjena visine osobnog odbitka. Bitno je izdvojiti da je mali broj stopa (razreda) poreza na dohodak uzrokovao naglo povećanje poreznog opterećenja pri prijelazu iz jednog u drugi porezni razred. Razumljivo je da je taj prijelaz posebno težak za porezne obveznike ako su u primjeni dvije porezne stope. Ovakvo rješenje tadašnjih saborskih zastupnika dočekano je na nož od strane kritičara. Isto je tako neshvatljivo da su prihvatili prijedlog stranih poreznih konzultanata o iznimno malom rasponu između najniže i najviše porezne stope od samo 10 postotnih poena (u vremenu od 1994. do 1996. godine). Taj je raspon u razdoblju od 1997. do 1999. godine povećan na 15 postotnih poena, jer je ulazna stopa s 25% snižena na 20% (tj. raspon od 25% do 35%, povećan je na 20% do 35%). Naš porez na dohodak karakterizirao je između ostalog, ne samo mali raspon između najniže i najviše porezne stope nego i izuzetno visoka najniža porezna stopa (25% odnosno 20%) kao i relativno niska maksimalna stopa (35%). Što se tiče

¹⁰ Financijski klub, <http://finance.hr/povijest/>, (dostupno 15.04.2019.)

neoporezivog djela dohotka za 1994. godinu se prema visini faktora osobnih odbitaka, a osnovica na koju se faktor primjenjivao bila je najniža plaća na mjesečnoj odnosno godišnjoj razini. Osnovni osobni odbitak u 1995. i 1996. godini bio je 700 kuna mjesečno, u 1997. i 1998. godini 800 kuna mjesečno, a 1999. godine 1000 kuna mjesečno. Tako je Zakon prisilio najbogatije porezne obveznike, a bogati su bili ne samo po hrvatskim mjerilima onog vremena, nego čak i po europskim standardima, da plaćaju porez po stopi koja je kod plaćanja poreza na dohodak bila rezervirana za osobe koje su jedva preživljavale, osobe s dohocima koji su im jedva omogućavali da sastavljaju kraj s krajem. Trebalo je proći nekoliko godina, sve do donošenja drugog Zakona o porezu na dohodak 2000. godine, da bi se to „revolucionarno” otkriće novog poreznog sistema Hrvatske iz njega (samo) djelomično eliminirao.¹¹

2000.-2003. Godine

Zakon o porezu na dohodak iz 2000. godine (NN 127/00 s izmjenama i dopunama NN 150/02) počeo se primjenjivati 1. siječnja 2001. godine. Cilj tim izmjenama je daljnje porezno rasterećenje dohotka, te se naglašenije ističe načelo pravednosti i jednakosti poreznog sustava. U obrazloženju Prijedloga za njegovo donošenje istaknuto je da se taj novi zakon donosi „radi daljnje izgradnje modernog, preglednog i usporedivog poreznog sustava te radi prilagodbe tog sustava novim gospodarskim uvjetima u Republici Hrvatskoj te uvjetima globalizacije narodnih gospodarstava kao i radi usklađivanja s modernim poreznim zakonodavstvom zapadno europskih zemalja i zemalja u okruženju.“ Novi Zakon o porezu na dohodak razlikovao se od prethodnog i po broju članaka. Dok je materija o oporezivanju dohotka na kraju primjene prvog Zakona o porezu na dohodak regulirana u 114 članaka (od toga je brisano 14 članaka a dodana su 2 nova članka), u novom Zakonu ta je materija bila prezentirana u samo 55 članaka. Naime, donošenjem OPZ-a prestala je potreba za unošenjem postupovnih odredbi u Zakonu o porezu na dohodak. Povećanje broja i visine stopa poreza na dohodak objašnjavao se i opravdavao nastojanjem da se ravnomjernije raspodijeli porezni teret te tako dolazi do preraspodjele prihoda odnosno povećao se njihov udio u porezu na dohodak. (Porezna stopa od 45% koristila se pri oporezivanju dohotka većeg od umnoška faktora 14,0 i osnovnoga osobnog odbitka). Dohodak od imovine ostvaren od najma i zakupnine oporezivao se po stopi od 15%. Primjenom stope od 15% oporezivao se i dohodak ostvaren iznajmljivanjem stanova, soba i postelja putnicima i turistima. Da bi se osigurala

¹¹ Financijski klub, <http://finance.hr/povijest/>, (dostupno 15.04.2019.)

veća preglednost poreznog sustava i olakšalo snalaženje u poreznim propisima, razna porezna oslobođenja i olakšice koje su se odnosile na porezni tretman dohotka – a bila su utvrđena u drugim zakonima, preuzeta su i uvrštena u Zakon o porezu na dohodak, kao primjerice oslobođenja za hrvatske ratne invalide i članove njihovih obitelji, olakšice za područje posebne državne skrbi, oslobođenja i olakšice osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost, poticaji za zapošljavanje. Novi Zakon o porezu na dohodak je, u odnosu na prethodni, preciznije regulirao odredbe koje se odnose na sprečavanje odnosno na smanjenje (rasprostranjene) pojave utaje poreza. Od 1. siječnja 2003. godine maksimalna stopa poreza na dohodak iznosila je 45% + prirez porezu na dohodak. Međutim, i pored relativno visoke maksimalne stope ovog poreza u nas, njegova je financijska uloga (tablica) bila relativno skromna u odnosu na ulogu tog poreza u najvećem broju članica Europske Unije kao i nekim drugim suvremenim državama.¹²

2004.-2011. Godine

Od 1. siječnja 2005. godine primjenjuje se novi, treći Zakona o porezu na dohodak (NN 177/04). Bit Zakona nije znatnije mijenjana u odnosu prema rješenju iz 2001. godine, već je opet za cilj bio donijeti jednostavniji, pregledniji i razumljiviji propis. Zakonom o posebnom porezu na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke od 1. listopada 2009. uvedena je obveza plaćanja posebnog poreza na dohodak od kapitala i na dohodak od osiguranja. Najvažnije izmjene Pravilnika o porezu na dohodak (NN 146/09.) odnose se na uvođenje OIB-a, koji od 1. siječnja 2010. na svim propisanim obrascima zamjenjuje matični broj građana, matični broj i sistemski broj za strance. U razdoblju plaćanja posebnog poreza primjenjuju se izmijenjeni obrazac IP, obrazac ID-1 i Potvrda o isplaćenim primicima. U ove je obrasce dodana nova kolona u kojoj se iskazuju podaci o obračunatom i plaćenom posebnom porezu. Upitno je koliko se uopće isplatilo uvođenje „kriznog“ poreza jer uza sve milijune koje je država prikupila, s druge strane povećao se pad potrošnje što je nanijelo veliku štetu gospodarstvu, porasla je nelikvidnost, a mnogi su mišljenja kako je krizni porez dodatno utjecao i na porast nezaposlenosti. Iako i nadalje postoje svi razlozi zbog kojih je došlo do uvođenja ovog poreza, potvrđuje se opravdanost prethodno navedenih kritika, pa se nameće pitanje nije li uvođenje kriznog poreza ipak bilo pogrešno? Nadalje, najznačajnije su se promjene dogodile 2010. godine kada je smanjen broj i snižene stope poreza na dohodak, ali su ukinute olakšice za premije osiguranja, zdravstvene usluge i stanovanje. Od 1. srpnja

¹² Financijski klub, <http://finance.hr/povijest/>, (dostupno 15.04.2019.)

2010. uvedena je mogućnost poslodavcima da za svoje radnike, uz pristanak radnika, neoporezivo uplaćuju doprinose (premije) za dobrovoljno mirovinsko osiguranje. Poslodavci mogu za ove namjene neoporezivo uplatiti do 500 kn mjesečno po radniku odnosno do 6.000 kn godišnje (za 2010. do 3.000 kn po radniku). Dozvoljena je neoporeziva uplata za više proteklih mjeseci istog poreznog razdoblja. Ponekad se u stručnim raspravama ističe kako porez na dohodak u Hrvatskoj nije dovoljno progresivan, odnosno nedovoljno opterećuje bogate, pa slijedom toga gotovo nije niti bilo značajnijih razmatranja o mogućem uvođenju proporcionalnog poreza (flat tax).¹³

2011. do danas

Unatoč razmjerno malom udjelu poreza na dohodak u ukupnim poreznim i proračunskim prihodima konsolidiranog državnog proračuna, Hrvatska slovi za jednu od najopterećenijih zemalja porezom na dohodak u Europi. Pogotovo je to slučaj kada je riječ o najvišoj stopi poreza na dohodak. U Hrvatskoj je ona 40% i iznad je prosječne najviše porezne stope u EU od 37,68%, a samo malo ispod prosječne najviše porezne stope zemalja OECD-a od 41,58%. Isto tako vidljivo je da Hrvatska ima vrlo nisku granicu za primjenu najviše porezne stope poreza na dohodak. Prihod od poreza na dohodak u Hrvatskoj ima vrlo mali udio u ukupnim poreznim i proračunskim prihodima Državnog proračuna.¹⁴

¹³ Financijski klub, <http://finance.hr/povijest/>, (dostupno 15.04.2019.)

¹⁴ Financijski klub, <http://finance.hr/povijest/>, (dostupno 15.04.2019.)

2.3. Podjela poreza i računovodstvo poreza

Porezi su obvezna davanja koja država uzima bez izravne i trenutne protuusluge. Ta davanja država uzima, kako od pravnih tako i od fizičkih osoba, s ciljem financiranja javnih rashoda prikupljenim приходima. Činjenica da su porezi obvezna davanja ukazuje na to da jednom kada dospiju na naplati trebaju biti i plaćeni, dok izostanak izravne protuusluge podrazumijeva nepostojanje unaprijed utvrđene namjene ni količine usluge koju će pojedinac koji plaća porez zauzvrat dobiti.¹⁵ Poreze nameću administrativne jedinice (država te lokalne i regionalne samouprave) radi pribavljanja sredstava za podmirivanje javnih potreba, prvenstveno plaćanje vojske i policije, financiranje obrazovnog sustava, izgradnju cesta i vodovoda te isplatu mirovina ili pomoći za nezaposlene i siromašne. Iako je svrha poreza prvenstveno pribavljanje prihoda s ciljem financiranja javnih rashoda, porezi i porezna politika mogu se također primijeniti i kao instrument različitih ekonomskih politika.¹⁶

Porezi se mogu podijeliti na više različitih načina, ali neki od jedostavnijih su: prema vrsti porezne osnovice (npr. porez na dohodak, porez na potrošnju), prema razini državne vlasti kojoj porezni prihodi pripada (npr. državni porezi, županijski porezi,..), prema tome koje kategorije stanovnika više opterećujemo (npr. progresivni ili regresivni porezi). Najčešće se spominje podjela na izravne i neizravne poreze, odnosno posredne i neposredne poreze.

Tablica 1 Podjela poreza

Izravni porezi	Neizravni porezi
<ul style="list-style-type: none">▪ Porez na dohodak	<ul style="list-style-type: none">▪ Porez na promet nekretnina
<ul style="list-style-type: none">▪ Porez na dobit	<ul style="list-style-type: none">▪ Trošarine
<ul style="list-style-type: none">▪ Prirez porezu na dohodak	<ul style="list-style-type: none">▪ Porez na dodanu vrijednost

Izvor: Izrada autora uz Kesner-Škreb. M., Kuliš. D. (2010): Porezni vodič za građane, Institut za javne financije, Zagreb, str. 14

¹⁵ Institut za javne financije, porezni vodič, http://www.ijf.hr/porezni_vodic/1-07/1.pdf (dostupno 15.04.2019.)

¹⁶ Hrvatska enciklopedija. Dostupno na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=49530> (dostupno 15.04.2019)

Izravni porezi su oni koje u državnu blagajnu uplaćujemo osobno ili ih za nas uplaćuje poslodavac. Karakterizira ih neelastičnost i razmjerna postojanost. Ti se porezi zaračunavaju u određenom postotku na naš dohodak ili imovinu i po pravilu se ne mogu prevaliti na drugoga.

To znači da onaj tko porez plaća, porez i snosi. Izravni su porezi, na primjer, porez na dohodak koji plaćamo iz plaće, autorskog honorara ili obrta te porez na dobit koji plaćaju poduzeća. Neizravne poreze ne snosi onaj tko ih uplaćuje u proračun, već ih se najčešće prevaljuje na druge. Karakteristike ovakvih poreza su prevaljivost, obveznost, nesocijalnost i izdašnost. Obveznici neizravnih poreza kroz cijenu svojih dobara i usluga prevaljuju teret tih poreza na krajnjeg potrošača, tj. na građane. Najpoznatiji neizravni porez jest porez na dodanu vrijednost (PDV).¹⁷

¹⁷ Kesner-Škreb, M. & Kuliš D., (2010), Porezni vodič za građane, Zagreb

Tablica 2 Porezni sustav Republike Hrvatske

Porezni sustav Republike Hrvatske	
1. DRŽAVNI POREZI	1.1. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST 1.2. POREZ NA DOBIT 1.3. POSEBNI POREZI I TROŠARINE 1.3.1 Posebni porez na motorna vozila 1.3.2 Posebni porez na kavu i bezalkoholna pića 1.3.3 Porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila
2. ŽUPANIJSKI POREZI	1.4. POREZ NA NASLJEDSTVA I DAROVE 1.5. POREZ NA CESTOVNA MOTORNA VOZILA 1.6. POREZ NA PLOVILA 1.7. POREZ NA AUTOMATE ZA ZABAVNE IGRE
3. GRADSKI ILI OPĆINSKI POREZI	3.1 PRIREZ POREZU NA DOHODAK 3.2 POREZ NA POTROŠNJU 3.3 POREZ NA KUĆE ZA ODMOR 3.4 POREZ NA TVRTKU ILI NAZIV 3.5 POREZ NA KORIŠTENJE JAVNIH POVRŠINA
4. ZAJEDNIČKI POREZI	4.1 POREZ NA DOHODAK 4.2 POREZ NA PROMET NEKRETNINA
5. POREZI NA DOBITKE OD IGRA NA SREĆU I NAKNADE NA PRIREĐIVANJE IGRA NA SREĆU	5.1 LUTRIJSKE IGRE 5.1.1 Mjesečna naknada za priređivanje lutrijskih igara 5.1.2 Porez na dobitke od lutrijskih igara na sreću 5.2 IGRE U CASINIMA 5.3 IGRE KLAĐENJA 5.3.1 Naknade za priređivanje klađenja 5.3.2 Porez na dobitke od igara klađenja 5.4. IGRE NA SREĆU NA AUTOMATIMA 5.5. NAKNADA ZA PRIREĐIVANJE PRIGODNIH JEDNOKRATNIH IGARA NA SREĆU
6. NAKNADA ZA PRIREĐIVANJE NAGRADNIH IGARA	6.1. PROPISANA UPLATA PRIREĐIVAČA NAGRADNIH IGARA U KORIST HRVATSKOG CRVENOG KRIŽA

Izvor: Izrada autora uz Porezna Uprava (2016): Hrvatski porezni sustav, str. 4.

Tri su najizdašnija poreza u Republici Hrvatskoj: porez na dobit, porez na dohodak te porez na dodanu vrijednost.

Poreznim obveznikom poreza na dobit smatraju se trgovačko društvo i druge pravne i fizičke osobe rezidenti RH koji obavljaju djelatnost s ciljem ostvarivanja dobiti, tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika, fizička osoba koja ostvaruje dohodak ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak, tijela državne uprave i područne samouprave kao i fizičke osobe koje zadovoljavaju određene kriterije glede ostvarenih primitaka, dohotka, imovine i broja zaposlenika za obrt i obrtom izjednačene djelatnosti.¹⁸

Porezna osnovica poreza na dobit je dobit što se utvrđuje kao razlika između prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit uvećana i umanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit. Porez na dobit obračunava se i plaća po stopi od 12% ili 18%. Predujam poreza na dobit plaća se po osnovi godišnje porezne prijave za prethodnu kalendarsku godinu, odnosno za prethodno kalendarsko razdoblje. Mjesečni predujam utvrđuje se tako da se svota porezne obveze za prethodno razdoblje podijeli s brojem mjeseci istog razdoblja. Porezni obveznik koji počinje obavljati djelatnost ne plaća predujmove do podnošenja prve porezne prijave.¹⁹

Porez na dohodak jedan je od tri glavna izvora prikupljanja proračunskih prihoda i prikuplja se na temelju Zakona o porezu na dohodak. Porez na dohodak prikuplja se od građana, obrtnika i osoba sa slobodnim zanimanjima, poljoprivrednika, trgovačkih društava, udruga, ali i nerezidenata.²⁰ Više o porezu na dohodak u nastavku.

Porez na dodanu vrijednost najrašireniji je porez koji se plaća u Republici Hrvatskoj. Iako je mišljenje kako porez na dodanu vrijednost plaćaju krajnji potrošači, u poreznom sustavu Republike Hrvatske, kao i u drugim poreznim sustavima, to formalno nije tako. Porez na dodanu vrijednost prevladuje se, ali ne i plaća od strane krajnjih potrošača. Obveznici poreza na dodanu vrijednost su sve osobe koje samostalno obavljaju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu, sve osobe koje povremeno isporučuju nova prijevozna sredstva, porezni obveznici koji nemaju sjedište, poslovnu jedinicu ili prebivalište u RH, a u tuzemstvu obavlja isporuku dobara i usluga te tijela državne, regionalne i lokalne vlasti te ostale državne institucije.

¹⁸ Porezna uprava (2016): „Hrvatski porezni sustav“, Mfin, Zagreb, svibanj 2016., str. 5

¹⁹ Porezna uprava, <https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Porez-na-dobit.aspx>, (dostupno 15.04.2019.)

²⁰ Porezna uprava, : <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/GradjaniPocetna.aspx>, (dostupno 15.04.2019.)

Predmet oporezivanja porezom na dodanu vrijednost redom su:²¹

Isporuka dobara u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav, stjecanje dobara unutar Europske unije u tuzemstvu uz naknadu, isporuka novih prijevoznih sredstava, obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav, korištenje dobara, što čine dio poslovne imovine za njegove privatne potrebe, obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika za njegove privatne potrebe te uvoz dobara.

²¹ Porezna uprava: Porez na dodanu vrijednost http://www.poreznauprava.hr/HR_porezni_sustavx, (dostupno 15.04.2019.)

3. POJAM DOHOTKA, POREZNA OBVEZA I KARAKTERISTIKE POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA

3.1. Pojam dohotka prema Zakonu Republike Hrvatske

Porez na dohodak je porezni oblik koji obuhvaća dohodak svih fizičkih osoba, a definira se kao izravni porez jer se radi o nametu kojima se oporezuje oporezivi dohodak osobe ili domaćinstva koji bi trebali snositi porezni teret. Plaća se utvrđuje prema odredbama Zakona porezu na dohodak. Najtipičniji je oblik izravnih poreza, dok je porez na promet najtipičniji neizravni porez.²²

Porez na dohodak je porez koji se nameće na oporezivi dohodak pojedinca, obično prema progresivnim poreznim stopama. To je i njegovo strukturno obilježje i jedna od temeljnih vrijednosti poreza na dohodak jer se zbog toga može dobro prilagoditi sposobnostima plaćanja pojedinca i domaćinstva. Njegovom se primjenom progresivnosti može postići pravednija raspodjela dohotka nakon oporezivanja nego prije oporezivanja te se zbog toga unosi u pravednost poreznog sustava.²³

Lakše rečeno, izračun poreza na dohodak provodi se u četiri faze:²⁴

1. dohodak iz svih izvora - troškovi ostvarenja dohotka = bruto dohodak
2. bruto dohodak - porezni odbici i izuzeća = oporezivi dohodak
3. oporezivi dohodak * porezna stopa = obveza poreza na dohodak
4. obveza poreza na dohodak - odbici od porezne obveze = konačna obveza poreza na dohodak

Porez na dohodak u Republici Hrvatskoj na snazi je od 1994. godine kada je donesen prvi samostalni Zakon o porezu na dohodak. Danas je također uređen Zakonom o porezu na dohodak, Pravilnikom i Posebnim Pravilnicima koji su do sada imali nekoliko izmjena. Obveza im je da moraju biti usklađeni sa smjernicama Europske unije, dok je njihova

²² Kesner-Škreb, M.(2004.): Financijska teorija i praksa, str.141.-143.

²³ Porezni vodič, http://www.ijf.hr/porezni_vodic/05-05/porezi.pdf, (dostupno 15.04.2018.)

²⁴ Kesner-Škreb, M.(2004.): Financijska teorija i praksa, str.141.-143.

raspodjela uređena Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.²⁵

Porez na dohodak je uređen Zakonom o porezu na dohodak - redakcijski pročišćeni tekst, 'Narodne novine' br. 115/16, 106/18), na snazi i primjenjuje se od 1. siječnja 2019. Pravilnik Redakcijski pročišćeni tekst, 'Narodne novine' br. 10/17, 128/17, 106/18, 1/19), na snazi i primjenjuje se od 03. siječnja 2019. godine.²⁶

U Republici Hrvatskoj koristi se progresivan sistem oporezivanja dohotka, a karakteriziraju ga porezne stope, osobni odbici i ostali odbici. Smatra da je pravednije jer one porezne obveznike koji imaju manje, njih se oporezuje s manjom poreznom stopom dok one koji imaju više njih se oporezuje sa većom poreznom stopom.

Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak utvrđuje se i plaća porez na dohodak. Dohodak je razlika između primitaka i izdataka nastalih u jednoj kalendarskoj godini kao poreznom razdoblju. Dohotkom se smatraju primitci koje ostvari porezni obveznik na tržištu rada, robe, usluga i kapitala te davanjem na korištenje imovine i imovinskih prava, kao i primici od osiguranja. Prema ovom Zakonu dohodak od nesamostalnog rada je razlika između primitaka stečenih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju prema odredbama članaka ovog Zakona. Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od slobodnih zanimanja i dohodak od poljoprivrede i šumarstva. Osim ove dvije vrste, odnosno izvora dohotka, u Republici Hrvatskoj oporezuje se i dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala, dohodak od osiguranja i drugi dohodak.²⁷

²⁵ Zakon o porezu na dohodak (NN 136/15)

²⁶ Zakon o porezu na dohodak (NN 136/15)

²⁷ Zakon o porezu na dohodak, www.zakon.hr, (dostupno 15.04.2019.)

3.2. Porezna reforma i porez na dohodak u Republici Hrvatskoj

Porezna reforma donosi novosti u Zakonu o porezu na dohodak, Zakonu o doprinosima i Općem poreznom zakonu, a koje stupaju na snagu dana 1. siječnja 2019. godine, dok izmjene Pravilnika o porezu na dohodak stupaju na snagu 1. prosinca 2018. godine.

Izmjenama Pravilnika o porezu na dohodak od 01. prosinaca 2019.godine uvedena je mogućnost isplate neoporezive naknade za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja radnika (npr. dodatna plaća, dodatak uz mjesečnu plaću i sl.) do 5.000,00 kuna godišnje po radniku. Odredba o isplati neoporezive naknade do 2.500,00 kn godišnje na ime prigodnih nagrada (božićnica, naknada za godišnji odmor i sl.) ostala je nepromijenjena.²⁸

Primjenom Zakona o porezu na dohodak od 1. siječnja 2019. Godine:²⁹

1. Došlo je do poreznog rasterećenja za određene porezne obveznike, odnosno za one čije plaće spadaju u više porezne razrede. Naime, povećan je prag porezne osnovice do 30.000,00 kuna mjesečno na koju se primjenjuje porezna stopa od 24% (s dosadašnjih 17.500,00 kuna). Na mjesečnu poreznu osnovicu iznad 30.000,00 kuna predjarm poreza na dohodak plaćat će se po stopi od 36%. Analogno tome slijedi i izmjena godišnjih poreznih osnovica.
2. Primici u naravi po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica koje poslodavci i isplatitelji primitka, odnosno plaće, daju radnicima više se neće smatrati primitkom u naravi po osnovi nesamostalnog rada već dohotkom od kapitala, a koji će se oporezivati stopom od 24%. Isto se odnosi i na dodjelu ili opcijsku kupnju dionica tuzemnih ili inozemnih povezanih društava koje ostvaruju radnici i članovi uprave tuzemnog društva.
3. Primitkom po osnovi povoljnijih kamata po zajmovima odobrenim zaposlenicima ili drugim fizičkim osobama smatra se razlika između kamatne stope od 2% godišnje (dosad 3%) i ugovorene niže kamatne stope.
4. Brisana je odredba kojom je bilo propisano da se dohotkom od osiguranja smatraju i primici u visini uplaćenih premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja od strane poslodavca

²⁸ Deloitte, <https://www2.deloitte.com/hr/hr/porezna-reforma-2019.html>, (15.04.2019.)

²⁹ Deloitte, <https://www2.deloitte.com/hr/hr/porezna-reforma-2019.html>, (15.04.2019.)

za radnika (do 6.000,00 kuna godišnje), a koji su bili oslobođeni od plaćanja poreza na dohodak te su bili porezno priznati rashod/izdatak za poslodavca.

5. Oporezivi inozemni dohodak moći će se preuzeti na način kako ga je utvrdila država izvora dohotka. Tako primjerice, u određenim situacijama kada hrvatski porezni rezident ostvari dohodak u naravi od inozemnog isplatitelja, a koji se smatra bruto primitkom u državi izvora, porezni obveznik neće više morati tretirati kao neto primitak sukladno hrvatskim propisima, a što je do sada bio slučaj.

6. Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak iz inozemstva koji se prema hrvatskom zakonodavstvu smatra dohotkom od samostalne djelatnosti nisu više obvezni utvrđivati takav dohodak na temelju poslovnih knjiga sukladno hrvatskih propisima ako to ne žele.

7. I do povećanja poreznog opterećenja za jedan dio poreznih obveznika, odnosno iznajmljivača privatnog smještaja koji plaćaju porez po krevetu odnosno smještajnoj jedinici. Prijedlog predviđa da visinu paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu određuju gradovi i općine samouprave, a koja ne može biti manja od 150,00 kuna niti veća od 1.500,00 kuna. Visina predmetnog paušalnog poreza se do ove godine kretala od 150,00 do 300,00 kuna.

8. Doprinosi za obvezna osiguranja pojednostavljuje sustav doprinosa te se administrativno i financijski rasterećuje dio poreznih obveznika ukidanjem dva doprinosa na osnovicu (bruto plaću). Ukida se doprinos za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7% i doprinos za zaštitu zdravlja na radu od 0,5%. Stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje povećava se s 15% na 16,5%. Time se ukupno opterećenje plaće doprinosima s 37,2% smanjuje na 36,5%. Za člana uprave koji nije osiguran po toj osnovi, već je osiguran po osnovi radnog odnosa ili nekoj drugoj osnovi, propisana je najniža osnovica za plaćanje doprinosa na godišnjoj razini. Član uprave obvezan je platiti razliku doprinosa na godišnjoj razini u slučaju da je iznos doprinosa koji je plaćen u tijeku godine po osnovi po kojoj je član uprave osiguran (npr. radni odnos) niži od doprinosa obračunatih na najnižu propisanu osnovicu za člana uprave (umnožak prosječne plaće u RH i koeficijenta 0,65). Godišnja osnovica iznosi $8.448,00 \times 0,65 = 5.491,20 \times 12 = 65.894,40$ kn.³⁰

³⁰ Deloitte, <https://www2.deloitte.com/hr/porezna-reforma-2019.html>, (15.04.2019.)

Izmjenama Općeg poreznog zakona, u slučajevima kada porezni obveznik ima prebivalište i u tuzemstvu i inozemstvu, smatrat će se da ima prebivalište u državi u kojoj je prebivalište obitelji, a za poreznog obveznika samca ili ako se prebivalište obitelji ne može utvrditi smatrat će se da ima prebivalište u državi iz koje pretežno odlazi na rad ili obavljanje djelatnosti ili u kojoj se pretežno zadržava. Ovom odredbom došlo je do usklađenja lokalnog zakonodavstva s OECD-ovim modelom ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u djelu koji propisuje način utvrđivanja rezidentnosti poreznog obveznika.³¹

On na strani države predstavlja najsloženiji porez i postojanje dobro organizirane i sposobne porezne uprave, a na strani poreznih obveznika velik stupanj spremnosti na suradnju, kao i dobro organiziran sustav evidencije podataka. Najznačajniji porezni oblik, uz porez na promet, kao instruent fiskalne politike, ima ulogu konjunkturane politike, politike raspodjele te politike gospodarskog rasta. Ishodište je plaćanje poreza prema ekonomskoj snazi, koja je kod ovog oporezivanja – dohodak.³²

Osnovne karakteristike poreza na dohodak su:³³

- predmet (objekt) oporezivanja
- osnovica poreza na dohodak
- oporeziva porezna osnovica
- povod oporezivanju
- porez na dohodak je direktni porez
- subjekt oporezivanja

Predmet objekta oporezivanja poreza na dohodak jesu ukupni prihodi, odnosno dohodak poreznog obveznika tzv. sintetički dohodak. Nasuprot tome postoje i porezi kojima se oporezuju pojedini dijelovi odnosno oblici dohotka (analitički porezi). Pritom se za razliku od poreza na dohodak, radi o porezima na pojedine prihode. Tako u nekim poreznim sustavima postoje porezi kao što su, primjerice, porez na prihod od obrtničke djelatnosti, porez na prihod od autorskih prava, porez na prihod ostvaren od honorarnog rada i sl.³⁴

³¹ Deloitte, <https://www2.deloitte.com/hr/hr/pages/tax/articles/porezna-reforma-2019.html>, (15.04.2019.)

³² Porez na dohodak, Institut za javne financije, www.ijf.hr. (15.04.2019.)

³³ Jelčić. B.: Porez (2011.): Visoka poslovna škola Libertas, Zagreb, str 119.

³⁴ Financijski klub, <http://finance.hr/porez-na-dohodak-i-izmjene-poreza-na-dohodak-u-2017-godini/>, (dostupno 15.04.2018.)

Osnovica poreza na dohodak je ukupni neto dohodak. Nastaje tako da se od bruto dohotka odbiju propisima utvrđeni odbici, kojima se smatraju oni koji su bili potrebni za njegovo stvaranje.

Oporeziva porezna osnovica poreza na dohodak je veličina na koju će se primjenjivati odgovarajuća porezna stopa kako bi se moglo utvrditi opterećenje tim porezom. Priznaju se specifične porezne olakšice povezane uz osobu poreznog obveznika, od neto dohotka će se prije oporezivanja najprije odbiti te olakšice i oslobođenja (egzistencijski minimum, određeni odbici povezani uz bračni i obiteljski status i neki drugi odbici) i tek se tada dobije individualna oporeziva porezna osnovica iz koje će porezni obveznik platiti poreza onoliko koliko se dobije kad se za nju primijeni za dobivenu veličinu oporezivog dohotka, predviđena porezna stopa. Stoga porez na dohodak možemo definirati kao a) direktni porez usmjeren na dohodak, b) čija je veličina povezana s fizičkom osobom određenih, za oporezivanje relevantnih svojstava, c) s ciljem da zahvati poreznu sposobnost nastalu kao rezultat propisane aktivnosti, ali d) uz uzimanje u obzir osobnih okolnosti poreznog obveznika.³⁵

Povod oporezivanja je porez koji se oslanja na oporezivanje stečenog dohotka. Veličina dohotka koje je relevantna za oporezivanje primjenom poreza na dohodak je iznos, tj. zbroj svih prihoda koji čine dohodak u određenom vremenu, neovisno o tome za koje svrhe se on rabio.

Porez na dohodak je direktni, neposredni ili neizravni porez, jer se plaća prije i neovisno o trošenju dohotka. Subjekt oporezivanja, odnosi se na fizičke osobe, to je jedna od karakteristika poreza na dohodak.

Porezni obveznik je fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Ako više fizičkih osoba zajednički ostvaruje dohodak, porezni obveznik je svaka fizička osoba zasebno i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku. Porezni obveznik je i nasljednik za sve porezne obveze koje proizlaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti. Nasljednik je istodobno i porezni obveznik za dohodak koji mu pritiječe iz naslijeđenih izvora dohotka.³⁶

Zakon o porezu na dohodak (čl. 3. i 4.), porezni obveznik jest rezident ili nerezident.

³⁵ Petersen, H-G.: Finanzwissenschaft I., Kohlhammer, Stuttgart i dr. (1988.), str.13.

³⁶ Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine' br. 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, Odluka USRH - 120/13,125/13, 148/13, Odluka USRH - 83/14)

Rezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište i ako nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlen je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima plaću.

Nerezident je jest fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak koji se oporezuje prema odredbama tuzemnog Zakona.

Prema načelu svjetskog dohotka utvrđuje se opseg porezne obveze rezidenta tj. oporezuje mu se dohodak ostvaren prema svim izvorima dohotka iz članka 5. Zakona o porezu na dohodak u tuzemstvu i u inozemstvu. Prema načelu tuzemskog dohotka opseg porezne obveze nerezidenta jest neograničen, ostvaren dohodak mu se oporezuje prema svim izvorima iz članka 5. Zakona u tuzemstvu, jednako kao i rezidentu.

Izvori dohotka prema Zakonu o porezu na dohodak su:³⁷

1. dohodak ostvaren od nesamostalnog rada
2. dohodak od samostalne djelatnosti,
3. dohodak od imovine i imovinskih prava,
4. dohodak od kapitala,
5. dohodak od osiguranja,
6. drugi dohodak.

³⁷ Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine' br. 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, Odluka USRH - 120/13,125/13, 148/13, Odluka USRH - 83/14)

3.3. Karakteristike poreza na dohodak

Dohodak od nesamostalnog rada je razlika između primitaka koji su ostvareni u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom razdoblju (kalendarska godina).³⁸

Nesamostalnim radom smatra se svaki radni odnos između poslodavca i posloprimca u kojem je posloprimac obvezan raditi po uputama poslodavca i gdje ne postoji nikakav poslovni rizik za posloprimca. Dohotkom od nesamostalnog rada smatraju se i mirovine koju posloprimac prima po osnovi svojeg bivšeg rada a koju je stekao uplaćujući doprinos za vrijeme radnog vijeka uvažavajući načelo solidarnosti.³⁹

Radnik koji prima plaću obveznik je poreza na dohodak od nesamostalnog rada, prireza porezu na dohodak i doprinosa iz plaće. Obveznik obračuna, obustave i uplate navedenih davanja u ime radnika je poslodavac.⁴⁰

1. Porez na dohodak od nesamostalnog rada plaća se na bruto plaću umanjenu za iznos doprinosa (20%) i osobnog odbitka što čini poreznu osnovicu. Osobni odbitak je 3.800,00 kn mjesečno i može se uvećavati ovisno o životnim okolnostima (uzdržavani članovi obitelji, invaliditet).

Porez na dohodak plaća se na poreznu osnovicu po stopama od 24% odnosno 36% ovisno o visini oporezivog dijela plaće.

2. Prirez porezu na dohodak plaća se na iznos poreza na dohodak i to u slučaju kada radnik ima prebivalište odnosno uobičajeno boravište na području općine ili grada koji su svojom odlukom propisali prirez porezu na dohodak.

3. Doprinosi iz plaće plaćaju se za mirovinsko osiguranje u iznosu od 20% bruto plaće (za osobe u drugom stupu mirovinskog osiguranja plaća se 15% na temelju generacijske solidarnosti, a 5% na temelju individualne kapitalizirane štednje).⁴¹

³⁸ Jančiev, Z., Supić, J.: Hrvatski porezni sustav: Porez na dohodak. Zagreb, Institut za javne financije, (2015.)

³⁹ RriFPlus (1996.): Oporezivanje dohotka građana i obrtnika, Zagreb, str.3.

⁴⁰ Porezna uprava: Oporezivanje primitaka i radnog odnosa, (2016.) str. 3-4.

⁴¹ Porezna uprava, <https://www.porezna-uprava.hr>, (dostupno 15.04.2019.)

Umirovljenik koji prima mirovinu može biti obveznik poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje. Obveznik obračuna, obustave i uplate poreza na dohodak, prireza i doprinosa je isplatitelj mirovine.

1. Porez na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se na iznos mirovine (sastavni dio mirovine je i dodatak na mirovinu što se isplaćuje u skladu sa Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju) umanjen za eventualno uplaćene doprinose i osobni odbitak. Porez na dohodak od nesamostalnog rada plaća se umanjen za 50% na obračunati iznos porezne obveze.

Mjesečni osobni odbitak umirovljenika je 3.800,00 kn. Osobni odbitak se može uvećavati, ovisno o životnim okolnostima (uzdržavani članovi obitelji, invaliditet poreznog obveznika ili uzdržavanih članova).

Porez na dohodak obračunava se na poreznu osnovicu po stopama od 24% odnosno 36% ovisno o visini oporezivog dijela mirovine i umanjuje za 50%.

Po osnovi obiteljskih mirovina što se isplaćuju djeci nakon smrti roditelja ne plaća se porez na dohodak.

2. Prirez porezu na dohodak plaća se na iznos poreza na dohodak i to u slučaju kada umirovljenik ima prebivalište odnosno uobičajeno boravište na području općine ili grada koji je svojom odlukom propisao prirez porezu na dohodak.

3. Dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje plaća se po stopi 1% od mirovine ako je mirovina manja od prosječne neto plaće ili 3% od mirovine ako je mirovina veća od prosječne neto plaće. U osnovicu za obračun doprinosa ubraja se dodatak na mirovine, prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.⁴²

Utvrđivanje predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada

Kod dohotka od nesamostalnog rada predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac i isplatitelj primitka ili plaće, odnosno mirovine ili sam porezni obveznik, prilikom svake isplate prema propisima koji važe na dan isplate.

⁴² Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (15.04.2019.)

Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se od porezne osnovice koju čini iznos svih primitaka od nesamostalnog rada ostvarenih tijekom jednog mjeseca, umanjen za izdatke koji su uplaćeni i umanjen za iznos mjesečnog osobnog odbitka, a na temelju porezne kartice.

Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po stopi od 24% od mjesečne osnovice do visine 30.000,00 kuna te po stopi od 36% na poreznu osnovicu iznad 30.000,00 kuna.

Na isti način dužna je postupiti i inozemna organizacija, koja ne uživa diplomatski imunitet u Republici Hrvatskoj i službenici te organizacije sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj pri isplati primitka od nesamostalnog rada radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju te primitke.⁴³

Ugovor o radu predstavlja temelj svakog radnog odnosa. On nije samo temelj radnog odnosa već i izvor kojim se uređuju prava i obveze subjekta u radnom odnosu. Naziva se još i individualnim radnim odnosom, budući da se s njime zasniva individualni radni odnos između kolektivnog subjekta. Ugovor o radu je dvostrani ugovor zaključen između radnika i poslodavca koji nastaje suglasnom voljom ugovorenih strana, a takva se suglasnost ugovornih strana zahtjeva i kod zaključenja dodatka (aneksa) ugovora o radu. Ugovorom o radu jedna se ugovorna strana (radnik) obvezuje da obavlja određeni rad drugoj ugovornoj strani (poslodavac), a ova da joj za to plati odgovarajuću plaću.⁴⁴

Ugovor o radu je:⁴⁵

- dvostrani i dvostranoobavezni pravni posao
- konkretni pravni posao jer nastaje između točno određenog radnika i točno određenog poslodavca
- naplatni pravni posao jer za činidbu jedne stranke postoji protučinidba druge strane (rad i plaća)
- formalni pravni posao jer je minimalan sadržaj određen zakonom

⁴³ Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (15.04.2019.)

⁴⁴ D. Zlatović, I. Malenica(2013.): Novo hrvatsko radno pravo, Zagreb, str. 109.

⁴⁵ D. Zlatović, I. Malenica(2013.): Novo hrvatsko radno pravo, Zagreb, str. 109.

Plaćom se smatraju i svi priljevi u novcu ili naravi što fizičkoj osobi priteču po osnovi prijašnjeg radnog odnosa, bez obzira na sadašnji status te osobe (umirovljenik ili neki drugi status), i to ako se radi o plaći za rad koji je obavljen za vrijeme radnog odnosa, kao i druge isplate na koje je radnik imao pravo u vrijeme toga radnog odnosa (božićnica i neoporezive naknade, potpore, nagrade i drugi primici iznad propisanih iznosa).⁴⁶

Plaća se može definirati kao propisani ili ugovoreni novčani iznos koji je poslodavac dužan isplatiti radniku za izvršeni odnosno obavljeni rad. Tako plaća predstavlja određenu cijenu rada, odnosno vrijednost određenog posla ili radnog mjesta izraženu u novcu. Plaća je isključivo novčani iznos koji se isplaćuje nakon obavljenog rada za poslodavca.⁴⁷

Sastavni dijelovi plaće su:⁴⁸

- Plaća za redovan rad
- Dodaci na osnovnu plaću zbog posebnih i otežanih uvjeta rada te,
- Dodaci za rezultate rada (stimulacija)

Bruto plaća predstavlja zbroj neto plaće, doprinosa iz plaće i pripadajućih poreza i prireza. Troškove rada čine bruto plaća i doprinosi na plaću koji su obveza poslodavca, a radi se o doprinosima za zdravstveno osiguranje, odnosno za slučaj ozljede i profesionalnog oboljenja.

Osobni odbitak poreznog obveznika je neoporezivi dio dohotka (egzistencijalni minimum), a utvrđuje se primjenom propisanih koeficijenata i osnovice osobnog odbitka (čl. 14. Zakona o porezu na dohodak):

Osnovica osobnog odbitka = 2.500,00 kuna⁴⁹

⁴⁶ Porezna uprava, https://www.porezna-uprava./Prirucnici_brosure/Place.pdf, (dostupno 15.04.2018.)

⁴⁷ Učur, M.Đ (2000.): Radno pravo, Zagreb, str. 60

⁴⁸ D. Zlatović, I. Malenica (2013.): Novo hrvatsko radno pravo, Zagreb, str. 253.

⁴⁹ Adept Office, <http://www.adept-office.hr>, (dostupno 15.04.2019.)

Tablica 3 Propisani koeficijenti i osnove za uvećanje osnovnog osobnog odbitka

OSOBNİ ODBITAK	KOEFICIJENT	MJESEČNA SVOTA (kn)	GODIŠNJA SVITA (kn)
Osnovni osobni odbitak ¹	1,5	3.800,00	45.600,00
Uzdržavani članovi uže obitelji i bivši bračni drug za kojeg se plaća alimentacija	0,7	1.750,00	21.000,00
Prvo dijete	0,7	1.750,00	21.000,00
Drugo dijete	1,0	2.500,00	30.000,00
Treće dijete	1,4	3.500,00	42.000,00
Četvrto dijete	1,9	4.750,00	57.000,00
Peto dijete	2,5	6.250,00	75.000,00
Šesto dijete	3,2	8.000,00	96.000,00
Sedmo dijete	4,0	10.000,00	120.000,00
Osmo dijete	4,9	12.250,00	147.000,00
Deveto dijete ²	5,9	14.750,00	177.000,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,4	1.000,00	12.000,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu ³	1,5	3.750,00	45.000,00

¹ Mjesečni osnovni osobni odbitak se izračunava kao koeficijent 1,5 osnovice osobnog odbitka (1,5 x 2.500,00 kn = 3.750,00 kn) zaokruženo na stoticu

² Za svako daljnje uzdržavano dijete koeficijent osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava se za 1,1 ... više u odnosu prema koeficijentu za prethodno dijete

³ U ovim slučajevima porezni obveznik ne može za sebe koristiti osobni odbitak za invalidnost (faktor 0,4), niti za uzdržavanu osobu

Izvor: Izrada autora uz https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/OsobniOdbitak.aspx

Pređujem poreza na dohodak od nesamostalnog rada i porezne stope za mjesečni i godišnji obračun dohotka (čl. 24. st. 3. Zakona o porezu na dohodak):

Tablica 4 Porezne stope

Mjesečna porezna osnovica	Godišnja porezna osnovica	Stopa
Do 30.000,00 kn	Do 360.000,00 kn	24%
Iznad 30.000,00 kn	Iznad 360.000,00 kn	36%

Izvor: Izrada autora uz https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/.aspx

Obračunani pređujem poreza na dohodak od nesamostalnog rada umanjuje se za 50% umirovljenicima po osnovi ostvarenog dohotka od mirovine ili poreznim obveznicima koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara, utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara (čl. 24. st. 5. Zakona o porezu na Dohodak).

Predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave može svojom odlukom propisati plaćanje prireza porezu na dohodak. Pripada jedinici lokalne samouprave na području koje je prebivalište ili uobičajeno boravište obveznika plaćanja. Stopa prireza ovisi o veličini općine ili grada (čl. 20. i 21. Zakona o lokalnim porezima): općina do 10%, grad ispod 30.000,000 stanovnika do 12%, grad iznad 30.000,00 stanovnika do 15%, Grad Zagreb do 18%.⁵⁰

Minimalna plaća propisana za razdoblje od 01.01.2019. do 31.12.2019. iznosi 3.750,00 kn (Uredba o visini minimalne plaće, NN 109/18).

Osnovica za obračun doprinosa je stvarno isplaćena plaća, koja ne može biti manja od minimalne. Minimalna, najniža moguća bruto plaća 2019. godine za puno radno vrijeme iznosi 3.750,00 kn, tj. iznos neto minimalne plaće 2019. godine koju će radnik primiti iznosi 3.000,00 kn za cijeli mjesec što je neto povećanje za 248,16 kn u odnosu na 2018. Godinu.

⁵⁰ Adept Office, <http://www.adept-office.hr/usluge/obracuni-dohodaka/dohodak-od-nesamostalnog-rada-placa/>, (dostupno 15.04.2019.)

Primici po osnovi nesamostalnog rada smatraju se:⁵¹

I. PLAĆE

1. Svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplaćuje ili daje radniku (radnicima se smatraju i službenici, namještenici i druge osobe koje su u radnom odnosu, prema propisima koji uređuju radni odnos) po osnovi radnog odnosa, prema propisima koji uređuju radni odnos, a to su:

a) plaća koju poslodavac isplaćuje radnicima u svezi sa sadašnjim radom, prijašnjim radom po osnovi prijašnjeg radnog odnosa bez obzira na sadašnji status te osobe – umirovljenik ili neki drugi status, i to ako se radi o plaći za rad koji je obavljen za vrijeme radnog odnosa i možebitne druge isplate na koje je radnik imao pravo u vrijeme toga radnog odnosa neovisno kada je u toj godini prestao radni odnos, odnosno raskinut ugovor o radu ili budućim radom po osnovi sadašnjeg radnog odnosa,

b) primici po osnovi naknada, potpora, nagrada i drugog, koje poslodavac isplaćuje ili daje radnicima iznad propisanih iznosa,

c) plaća koju radniku umjesto poslodavca isplati druga osoba,

d) naknada članu uprave i/ili izvršnom direktoru koji kao radnik u radnom odnosu obavlja određene poslove za poslodavca sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi,

e) premije osiguranja koje poslodavci plaćaju za svoje radnike po osnovi životnog osiguranja, dopunskog, dodatnog i privatnoga zdravstvenog osiguranja, dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja iznad propisanog iznosa i osiguranja njihove imovine,

f) svi drugi primici koje poslodavac isplaćuje ili daje radniku vezano uz radni odnos i odnos poslodavca i radnika bez obzira na oblik i način isplate ili temelja za isplatu, osim ako je Zakonom o porezu na dohodak drukčije uređeno;

2. poduzetnička plaća koja ulazi u rashod pri utvrđivanju poreza na dobit;

3. primici (plaća) fizičkih osoba izaslanih na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u tuzemna društva za rad u tim društvima;

4. primici (plaća) članova predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji im se isplaćuju za rad u tim tijelima i jedinicama i/ili

5. naknade plaće osobama koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata I. skupine, prema posebnom propisu

⁵¹ Porezna uprava, <http://ccenterclient.porezna-uprava.hr>, (dostupno 17.07.2019.)

II. MIROVINE⁵²

1. Mirovine ostvarene na temelju prijašnjih uplata doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje;
2. mirovine koje isplaćuju osiguravatelji na temelju prijašnjih uplata poslodavca za dokup dijela mirovine svojim radnicima u vrijeme njihovog umirovljenja, ako su te uplate bile oslobođene oporezivanja;
3. mirovine koje se isplaćuju poduzetnicima koji su obavljali samostalnu djelatnost, poduzetnicima koji su plaćali porez na dobit i drugim osobama na temelju prijašnjih uplata doprinosa u propisano obvezno osiguranje, a koji su bili porezno dopustivi izdatak ili rashod i/ili
4. mirovine rezidenata ostvarene u inozemstvu.

III. PRIMICI U NARAVI⁵³

Primicima u naravi smatraju se korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti koje poslodavci i isplatitelji primitka, odnosno plaće daju radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada.

Primitkom po osnovi povoljnijih kamata smatra se razlika između ugovorene niže i stope kamate od 2% godišnje, osim kamata po kreditima koji se daju ili subvencioniraju iz proračuna, ali ne radnicima uprave.

IV. IZNIMNO, PRIMICIMA OD NESAMOSTALNOG RADA (PLAĆOM) NE SMATRAJU SE primici koje poslodavci i isplatitelji tih primitka isplaćuju svojim radnicima i drugim fizičkim osobama koje ostvaruju primitke (plaću), i to:⁵⁴

1. primici po osnovi autorskih naknada pod uvjetom da se autorske naknade isplaćuju na temelju ugovora o autorskim pravima i srodnim pravima sklopljenih između poslodavca/isplatitelja primitaka od nesamostalnog rada (plaće) i tih osoba za autorsko djelo i drugim uvjetima u skladu s propisima koji uređuju autorska i srodna prava te pod uvjetom da autorsko djelo nije stvoreno radom u radnom odnosu izvršavajući svoje obveze prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu,

⁵² Porezna uprava, <http://cclient.porezna-uprava.hr/>, (dostupno 17.07.2019.)

⁵³ Porezna uprava, <http://cclient.porezna-uprava.hr/>, (dostupno 17.07.2019.)

⁵⁴ Porezna uprava, <http://cclient.porezna-uprava.hr/>, (dostupno 17.07.2019.)

2. primici po osnovi rada članova skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, pod uvjetom da radnik istodobno nije član uprave ili izvršni direktor kod poslodavca ili isplatitelja te da je primitak ostvaren temeljem rada predstavnika radnika u organu poslodavca sukladno odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi i drugih posebnih propisa, (ovi primici (1., 2.) smatraju se drugim dohotkom koji se ne smatra konačnim)

3. primici u naravi po osnovi dodjele ili opsijske kupnje vlastitih dionica po povoljnijim uvjetima koje poslodavci i isplatitelji primitka odnosno plaće daju radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz plaće/mirovine.

(ovaj primitak (3.) smatra se dohotkom od kapitala po osnovi dodjele ili opsijske kupnje vlastitih dionica)

Primici koji se ne smatraju primicima od nesamostalnog rada:⁵⁵

Primicima od nesamostalnog rada ne smatraju se primici što ih poslodavac i isplatitelj primitka, odnosno plaće, omogućuje radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke u interesu obavljanja djelatnosti poslodavca i isplatitelja primitka odnosno plaće, a osobito:

1. uređenje i opremanje radnih prostora i prostora za odmor i prehranu,
2. posebna radna odjeća obilježena nazivom ili znakom poslodavca ili isplatitelja primitka,
3. obvezni liječnički pregledi prema posebnim propisima,
4. sistematski kontrolni liječnički pregledi ako su omogućeni svim radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke,
5. obrazovanje i izobrazba koje je u svezi s djelatnosti poslodavca i isplatitelja primitka, odnosno plaće,
6. članarine po osnovi članstva u strukovnim komorama koje su, prema posebnim propisima, obvezne za radnike pri obavljanju određenih poslova za poslodavca i isplatitelja primitka, odnosno plaće.

Primicima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju se iznosi koje isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i to:

1. naknada plaće hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata prema posebnom zakonu od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju, za vrijeme profesionalne rehabilitacije i od završene profesionalne rehabilitacije do zaposlenja, a najduže 12 mjeseci od dana završetka profesionalne rehabilitacije

⁵⁵ Porezna Uprava (2016): Hrvatski porezni sustav, str. 225.

2. zaštitni dodatak uz mirovinu planiran u državnom proračunu ili proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
3. novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja,
4. doplatak za pomoć i njegu druge osobe,
5. naknada plaće invalidu rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju, od dana nastanka invalidnosti do najduže 24 mjeseca od dana završetka profesionalne rehabilitacije,
6. dodatak na mirovinu isplaćen sukladno Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju koji korisniku mirovine pripada za razdoblje do 31. prosinca 2011. godine.

Porezna kartica (Obrazac PK) je obrazac koji sadrži podatke o osobnom odbitku (neoporezivom dijelu dohotka), pripadnosti općini/gradu i ostale bitne podatke radnika, umirovljenika odnosno fizičke osobe koja ostvaruje primitke po osnovi nesamostalnog rada, a na temelju kojih poslodavac odnosno isplatitelj primitka obračunava predujam poreza na dohodak pri isplati plaće, mirovine ili primitka.

Osobni odbitak, pripadnost općini/gradu i ostali podaci bitni za utvrđivanje predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada priznaje se i utvrđuje isključivo na temelju porezne kartice koju za radnika, umirovljenika i fizičku osobu koja ostvaruje primitke po osnovi nesamostalnog rada imaju poslodavci i isplatitelji primitka, plaće i mirovine ili sam porezni obveznik.

Poreznu karticu poslodavcu i isplatitelju plaće ili mirovine ili samom poreznom obvezniku dostavlja elektroničkim putem Porezna uprava na njegov zahtjev i uz suglasnost radnika, odnosno fizičke osobe koja ostvaruje primitke od nesamostalnog rada, dok za umirovljenika – korisnika mirovine koju isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje podatke bitne za utvrđivanje predujma poreza na dohodak Porezna uprava dostavlja elektroničkim putem po službenoj dužnosti.

Iznimno, ako poslodavac nije korisnik sustava ePorezna ili ne ishodi suglasnost radnika ili umirovljenika, poreznu karticu može besplatno izdati Porezna uprava u papirnatom obliku, a poslodavac ju je dužan čuvati dok radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitak od nesamostalnog rada kod njega radi, odnosno dok isplaćuje mirovinu ili primitak po osnovi nesamostalnog rada.

Radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitke od nesamostalnog rada obvezni su svaku promjenu u svezi s uzdržavanim članovima, promjenu prebivališta ili uobičajenog

boravišta i drugo, koja utječe na osobni odbitak, odnosno neoporezivi dio dohotka, prijaviti Poreznoj upravi, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene, putem svog poslodavca ili izravno putem sustava e-građani (iznimno putem nadležne ispostave Porezne uprave) i dostaviti vjerodostojne isprave. Prihvaćene i evidentirane promjene poslodavac i isplatelj plaće, mirovine ili sam porezni obveznik primjenjuje pri sljedećim isplatama plaća i mirovina. Radnik koji istovremeno ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada kod dva ili više poslodavca odnosno isplatelja može zatražiti raspodjelu osobnog odbitka. U tom slučaju Porezna uprava na poreznoj kartici evidentira omjer (postotak) raspodjele osobnog odbitka sukladno zahtjevu, a nakon evidentiranih promjena izdaje novi Obrazac PK te istovremeno Obrazac PK s oznakom »DUPLIKAT«. U tom slučaju svaki poslodavac može koristiti osobni odbitak samo do utvrđenog postotka, neovisno što u pojedinim mjesecima ostvareni dohodak može prelaziti taj iznos.

Ukoliko osobni odbitak nije iskorišten tijekom godine kod obračunavanja predujma poreza na dohodak moguće je to učiniti na temelju godišnje porezne prijave ili u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak.

Potrebna dokumentacija za izdavanje i promjenu podataka u poreznoj kartici:
za radnika / umirovljenika:⁵⁶

- predočenje osobne iskaznice
- rješenje o utvrđenom invaliditetu

za uzdržavane članove uže obitelji: ⁵⁷

- izvratke iz matice rođenih, vjenčanih i umrlih
- potvrda o usvojenju djeteta i skrbništvu
- potvrda nadležnog tijela za zapošljavanje
- rješenje o utvrđenom invaliditetu
- potvrda o redovitom školovanju na školama i fakultetima
- potvrde o prebivalištu ili uobičajenom boravištu i drugo
- podatke o dohotku i drugim primicima uzdržavanih osoba na osnovi kojih se može procijeniti mogu li se smatrati uzdržavanim članovima

⁵⁶ Porezna uprava, <https://www.porezna-uprava.hr/PoreznaKartica.aspx>, (dostupno 15.4.2019.)

⁵⁷ Porezna uprava, <https://www.porezna-uprava.hr/PoreznaKartica.aspx>, (dostupno 15.4.2019.)

Slika 1 Obrazac PK

Obrazac PK

POREZNA UPRAVA
 PODRUČNI URED _____
 ISPOSTAVA _____
 NADNEVAK IZDAVANJA _____

OIB _____
 OSOBNI BROJ UMIROVLJENIKA _____

KARTICA POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA

I. OPĆI PODACI O RADNIKU/OSOBI KOJA OSTVARUJE PLAĆU/UMIROVLJENIKU					
IME I PREZIME					
ŠIFRA OPĆINE/GRADA	NASELJE	ULICA	ŠIFRA ULICE	KUĆNI BROJ	PODACI VRIJEDE OD
1	2	3	4	5	6
II.1. PODACI O OSOBNOM ODBITKU RADNIKA/OSOBE KOJA OSTVARUJE PLAĆU/ UMIROVLJENIKA					
OZNAKA OSOBNOG ODBITKA	INVALIDNOST	POSTOTAK INVALIDNOSTI HRVATSKOG RATNOG VOJNOG INVALIDA IZ DOMOVINSKOG RATA	PRIPADNOST POTPOMOĞNUTOM PODRUČJU I PODRUČJU GRADA VUKOVARA	PODACI VRIJEDE OD	
1	2	3	4	5	
A radnik/osoba koja ostvaruje plaću; B umirovljenik; I invalidnost; V invalidnost hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata; I* ili V* invalidnost 100% ili na temelju invalidnosti ima pravo na pomoć i njegu, P1 područja jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i područje Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara; S supružnik; U uzdržavani član; D1 prvo dijete; D2 drugo dijete; D3 treće dijete; D4 četvrto dijete; D5 peto dijete i nadalje					
II.2. OPIS PROMJENA					

II.3. PODACI O OSOBNIM ODBICIMA ZA UZDRŽAVANE ČLANOVE UŽE OBITELJI								
R. br.	IME I PREZIME	SRODSTVO	OIB	INVALIDNOST	PODACI VRIJEDE OD	OSOBNI ODBITAK DIJELI SE S OSOBOM		
						IME I PREZIME	OIB	PRIPADAJUĆI POSTOTAK OSOBNOG ODBITKA
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								

(pečat i potpis odgovorne osobe)

Porezni obveznici koji na poreznoj kartici nemaju upisane podatke o uzdržavanim članovima uže obitelji i/ili djeci, stupnju i vrsti utvrđene invalidnosti i/ili prebivalištu na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u potpomognuta područja I. skupine prema posebnom propisu i području grada Vukovara i/ili podatke o uvećanju osobnog odbitka za plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje ili dana darovanja, mogu do kraja veljače tekuće za prethodnu godinu podnijeti nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema prebivalištu odnosno uobičajenom boravištu obrazac za priznavanje prava u posebnom postupku na Obrascu ZPP-DOH ako žele iskoristiti ta prava. U tom slučaju na porezne obveznike će se primijeniti poseban postupak uzimajući u obzir podatke iz navedenog obrasca.⁵⁸

⁵⁸ Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (dostupno 15.05.2019.)

I. Podaci o nadležnoj ispostavi Porezne uprave	
1. Područni ured	
2. Ispostava	
II. Podaci o poreznom obvezniku/podnositelju zahtjeva	
1. Ime i prezime	
2. OIB	
3. Adresa	
4. Broj telefona	

**OBRAZAC ZA PRIZNAVANJEM PRAVA U POSEBNOM POSTUPKU ZA ____ .
GODINU**

III. PRIZNAVANJE PRAVA NA POREZNE OLAKŠICE U POSEBNOM POSTUPKU

Molim da mi se prizna pravo na uvećani osobni odbitak u posebnom postupku po osnovi:

III.1. Prebivališta i boravka na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara

Potpomognuta područja ¹ i područje grada Vukovara (zaokružiti): DA NE						
promjena prebivališta/uobičajenog boravišta tijekom godine						
R. br.	RAZDOBLJE		DRŽAVA	MJESTO	ULICA I KUĆNI BROJ	POTPOMOGNUTA PODRUČJA I GRAD VUKOVAR ²
1.	od	do				
2.	od	do				
3.	od	do				

III.2. Vlastite invalidnosti/tjelesnog oštećenja

R. br.	RAZDOBLJE INVALIDNOSTI		HRVI DA/NE	OZNAKA INVALIDNOSTI ³ (zaokružiti)	POSTOTAK INVALIDNOSTI (ispunjava HRVI)
1.	od	do		I	
2.	od	do		I	

III.3. Uzdržanih članova uže obitelji i/ili djece i njihove invalidnosti/tjelesnog oštećenja

R. br.	IME I PREZIME/SRODSTVO	OIB	INVALID (I ili I')	RAZDOBLJE KORIŠTENJA OD/DO	OSOBNI ODBITAK DJELI SE S OSOBOM	
					OIB	POSTOTAK OSOBNOG ODBITKA
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						

III.4. Plaćenih doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje i danih darovanja

PLAĆENI DOPRINOSI ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U TUZEMSTVU	
DANA DAROVANJA	
UKUPNO	

¹ područja jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske

² upisuje se oznaka P1

³ oznaka invalidnosti: I' - 100% invalidnost ili pravo na tuđu pomoć i njegu zbog invalidnosti

IV. POKRETANJE POSEBNOG POSTUPKA UTVRĐIVANJA GODIŠNJEG POREZA NA DOHODAK U IME I ZA RAČUN OSTAVITELJA

Molim pokretanje posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak u ime i za račun ostavitelja

IV.1. Podaci o poreznom obvezniku/ostavitelju

R. br.	IME I PREZIME	OIB	DATUM SMRTI
1.			

IV.2. Podaci o nasljednicima⁴

R. br.	IME I PREZIME	OIB	IBAN BROJ RAČUNA NASLJEDNIKA	UDIO U NASLJEDENOM DIJELU
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

⁴ Prema podacima iz rješenja o nasljeđivanju. Upisuju se podaci onih nasljednika koji sukladno rješenju o nasljeđivanju imaju pravo na neutvrđeni iznos možebitnog potraživanja temeljem godišnjeg obračuna poreza na dohodak i prireza poreza na dohodak.

V. URAČUNAVANJE POREZA PLAĆENOG U INOZEMSTVU U POSEBNOM POSTUPKU

Molim da mi se porez plaćen u inozemstvu u posebnom postupku uračuna u tuzemni porez na dohodak

V.1. Podaci o inozemnom dohotku i porezu plaćenom u inozemstvu

R. br.	IZVOR DOHOTKA	DRŽAVA IZVORA	IZNOS DOHOTKA		IZNOS UPLAĆENOG POREZA U INOZEMSTVU	
			u stranoj valuti	u kunama	u stranoj valuti	u kunama
1.						
2.						
3.						
4.						

VI. PRILOZI I NAPOMENE

VI.1. ZAHTJEVU PRILAŽEM SLJEDEĆE VJERODOSTOJNE ISPRAVE⁵

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

VI.2. NAPOMENE:

_____, _____ god. _____

(potpis poreznog obveznika/podnositelj zahtjeva)

5

za III.1. - potvrde o prebivalištu i boravku na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara,
za III.2. - rješenja o invalidnosti donesena u skladu s posebnim propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te drugim propisima kojima je utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje i/ili koji zbog invalidnosti ili tjelesnog oštećenja imaju pravo na doplatak za pomoć i njegu
za III.3. - izvaci i potvrde iz matice rođenih, vjenčanih i umrlih, izvaci i potvrde iz registra životnog partnerstva, potvrde o usvojenju djeteta i skrbništvu, pravomoćne sudske odluke, javne i ovjerovljene isprave, rješenja suda o plaćanju alimentacije za bivšeg bračnog i izvanbračnog druga/ životnog i neformalnog životnog partnera, izjave o omjeru (postotku) raspodjele osobnog odbitka, potvrde mjerodavnih tijela i inozemstvu i dr.
za III.4. - preslike naloga o doznaci u novcu i/ili ugovora odnosno potvrda o danim darovanjima u drugim dobrima i uslugama, preslike naloga o uplati doprinosa
za IV. - pravomoćno rješenje o nasljeđivanju
za V.1. - potvrde inozemnog poreznog tijela o uplaćenom porezu u inozemstvu ili potvrde za to ovlaštene osobe o uplaćenom porezu u inozemstvu

3.4. Obvezni doprinosi

Doprinosi su davanja koje idu državi, za razliku od poreza, doprinosi se koriste za točno definirane izdatke države.. Od 01.01.2019. ukidaju se doprinos za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti (1,7 %) i doprinos za zaštitu na radu (0,5%), a doprinos za zdravstveno osiguranje se povećava s 15% na 16,5%. Prema tome ukupan trošak doprinosa na plaću za poslodavce biti će manji. Sada oni iznose 17,2% od bruto plaće, a nakon ovih promjena biti će manji za 0,7 %. Doprinosi na plaće su: doprinos za mirovinsko osiguranje 20%. ili doprinos za mirovinsko osiguranje 15% i doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje 5%. Obveze doprinosa obračunavaju se pojedinačno za svakog osiguranika i prema plaći za svaki mjesec ili dio mjeseca u kojemu je radnik bio u radnom odnosu, odnosno prema svakom pojedinačno isplaćenom ostalom primitku. Rok za obračun i isplatu doprinosa je istovremeno s obračunom i isplatom plaće i ostalih primitaka uz plaću, a ako plaća nije isplaćena tada do zadnjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.⁵⁹

⁵⁹ Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (dostupno 15.05.2019.)

4. OBRAČUN POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA I JOPPD OBRAZAC

4.1. Primjer obračuna i knjiženja plaće više zaposlenika s različitim bruto plaćama, različitim brojem uzdržavanih članova obitelji i različitom stopom prireza

U priopćenju Državnog zavoda za statistiku prosječna bruto plaća po zaposlenom u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj za svibanj 2018. iznosila je 8.616 kn.⁶⁰ Po tom iznosu radit će se obračun plaće za poreznog obveznika koji nema uzdržavanih članova i za poreznog obveznika koji ima jedno dijete te prebivalište u Dugom Selu i na osnovu toga plaća se prirez od 9%. Razmjerno tome taj isti iznos plaće ćemo obračunati prema novim opterećenjima.

Tablica 5 Obračun plaće za poreznog obveznika koji nema uzdržavane članove i za poreznog obveznika koji ima jedno dijete s prebivalištem u Dugom Selu u 2018. godini

	Nema uzdržavanih članova 2018.		Jedno dijete 2018.
Bruto plaća	8.616,00 kn		8.616,00 kn
Mirovinsko 1.stup	1.292,40 kn	stopa 15,00%	1.292,40 kn
Mirovinsko 2.stup	430,80 kn	Stopa 5,00%	430,80 kn
Dohodak	6.892,80 kn		6.892,80 kn
Osobni odbitak	3.800,00 kn	osnovica 2500 kn	5.550,00 kn
Porezna osnovica	3.092,80 kn		1.342.80 kn
Porez po stopi 24%	742,27 kn	24,00% do 17.500 kn	322,27 kn
Porez po stopi 36%		36,00% iznad 17.500 kn	
Porez ukupno	742,27 kn		322,27 kn
Prirez	66,80 kn	Stopa 9,00%	29,00 kn
Ukupno porez i prirez	809,07 kn		351,27 kn
Neto plaća	6.083,73 kn		6.541,52 kn
Bruto plaća	8.616 kn		8.616 kn
Doprinosi za zdravstveno	1.292,40 kn	stopa 15,00%	1.292,40 kn
Doprinosi za slučaj ozljede	43,07 kn	Stopa 0,5%	43,07 kn
Doprinosi za zapošljavanje	146,47 kn	Stopa 1,7%	146,47 kn
Ukupni trošak plaće	10.097,94 kn		10.097,94 kn

⁶⁰ Ministarstvo financija, <http://mfin.hr/>, (dostupno 15.05.2019.)

Objašnjenje tablice:

Doprinosi na plaću računaju se na bruto iznosu. Osiguranik je obveznik 1. i 2. stupa. Dohodak je razlika između bruto plaće i doprinosa iz plaće. Osobni odbitak je stavka koja smanjuje poreznu osnovicu, te njegova visina ovisi o broju uzdržavanih članova. Pa tako za poreznog obveznika bez uzdržavanog člana osobni odbitak iznosi 3.800 kn (faktor $1,5 \times$ osnovica 2500 kn), a za poreznog obveznika sa jednim djetetom 5.550 kn ($3.800 \text{ kn} + \text{faktor } 0,7 \times \text{osnovica } 2.500 \text{ kn}$). Što je veći iznos osobnog odbitka to je manji iznos porezne osnovice, a time i veća neto plaća. Porezna osnovica se dobije na način da se od dohotka oduzme osobi odbitak, te se na taj iznos obračunaju porez i prirez. Porez se plaća na poreznu osnovicu, i to na način da se porezna osnovica do 17.500 kn oporezuje s 24%, iznos iznad 17.500 kn s 36%. Prirez se obračunava na iznos poreza i ovisi o mjestu stanovanja, npr. za grad Dugo Selo iznosi 9%, dok za Zagreb 18%. Ukupno porez i prirez je zbroj poreza i prireza. Doprinosi na plaću obračunavaju se na iznos bruto plaće. Na način, da se 15% izdvaja za zdravstveno osiguranje, 0,5% za ozljedu na radu te 1,7% za doprinose za zapošljavanje. Ukupni trošak plaće dobije se zbrajanjem bruto plaće i doprinosa na plaću.

U sljedećoj tablici će se prikazati isti iznos bruto plaće kao i u 2018.god, s prebivalištem u Dugom Selu, ali će se izračun prikazati prema novom obračunu s početkom 1.1.2019.godine.

Tablica 6 Obračun plaće za poreznog obveznika koji nema uzdržavane članove i za poreznog obveznika koji ima jedno dijete s prebivalištem u Dugom Selu u 2019. godini

	Nema uzdržavanih članova 2019.		Jedno dijete 2019.
Bruto plaća	8.616,00 kn		8.616,00 kn
Mirovinsko 1.stup	1.292,40 kn	stopa 15,00%	1.292,40 kn
Mirovinsko 2.stup	430,80 kn	Stopa 5,00%	430,80 kn
Dohodak	6.892,80 kn		6.892,80 kn
Osobni odbitak	3.800,00 kn	osnovica 2500 kn	5.550,00 kn
Porezna osnovica	3.092,80 kn		1.342.80 kn
Porez po stopi 24%	742,27 kn	24,00% do 30.000 kn	322,27 kn
Porez po stopi 36%		36,00% iznad 30.000 kn	
Porez ukupno	742,27 kn		322,27 kn
Priraz	66,80 kn	Stopa 9,00%	29,00 kn
Ukupno porez i priraz	809,07 kn		351,27 kn
Neto plaća	6.083,73 kn		6.541,52 kn
Bruto plaća	8.616 kn		8.616 kn
Doprinosi za zdravstveno	1.421,64 kn	stopa 16,50%	1.421,64 kn
Ukupni trošak plaće	10.037,64 kn		10.037,64 kn

Objašnjenje tablice:

Tablica se od prijašnje razlikuje u doprinosima na plaću, doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje - 16,5% (za 2018. je 15%), doprinos za zaštitu zdravlja na radu - ukida se u 2019. godini (za 2018. je 0,5%), doprinos za zapošljavanje - ukida se u 2019. godini (za 2018. je 1,7%). Poslodavac za ukupan trošak plaće u 2019.g, na isti iznos bruto plaće kao i u 2018.g. ima 0,7% manji ukupni trošak plaće.

U tablici je prikaz poreznog obveznika koji ima prebivalište u Gradu Zagrebu i prirez iznosi 18% i nema uzdržanih članova i poreznog obveznika koji također ima prebivalište u Gradu Zagrebu, ali ima jedno dijete.

U sljedećoj tablici će se prikazati isti iznos bruto plaće kao i u 2018.god, ali sa prebivalištem u Gradu Zagrebu, izračun će se prikazati prema novom obračunu s početkom 1.1.2019.godine.

Tablica 7 Obračun plaće za poreznog obveznika koji nema uzdržavane članove i za poreznog obveznika koji ima jedno dijete s prebivalištem u gradu Zagrebu u 2019. godini

	Nema uzdržanih članova 2019.		Jedno dijete 2019.
Bruto plaća	8.616,00 kn		8.616,00 kn
Mirovinsko 1.stup	1.292,40 kn	stopa 15,00%	1.292,40 kn
Mirovinsko 2.stup	430,80 kn	Stopa 5,00%	430,80 kn
Dohodak	6.892,80 kn		6.892,80 kn
Osobni odbitak	3.800,00 kn	osnovica 2500 kn	5.550,00 kn
Porezna osnovica	3.092,80 kn		1.342.80 kn
Porez po stopi 24%	742,27 kn	24,00% do 30.000 kn	322,27 kn
Porez po stopi 36%		36,00% iznad 30.000 kn	
Porez ukupno	742,27 kn		322,27 kn
Prirez	133,61 kn	Stopa 18,00%	58,01 kn
Ukupno porez i prirez	875,88 kn		380,28 kn
Neto plaća	6.016,92 kn		6.512,52 kn
Bruto plaća	8.616 kn		8.616 kn
Doprinosi za zdravstveno	1.421,64 kn	stopa 16,50%	1.421,64 kn
Ukupni trošak plaće	10.037,64 kn		10.037,64 kn

Opis tablice:

Ukupni trošak plaće i za poreznog obveznika u Dugom Selu i za poreznog obveznika u Gradu Zagrebu je isti. Razlika je u prirezu koji je duplo veći u Zagrebu, te će taj porezni obveznik dobiti manju neto plaću.

4.2. Funkcije i ispunjavanje JOPPD obrazca

Obrazac JOPPD je zajednički projekt Porezne uprave i Regosa. Zamjenjuje sljedeće obrasce – Obrazac ID, Obrazac ID-1, Obrazac IDD, Obrazac IDD-1, Obrazac IP i R-Sm. Na temelju Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o porezu na dohodak („Narodne novine“ 79/13) propisan je novi obrazac – Obrazac JOPPD koji se počinje primjenjivati od 01.01.2014. godine.

Obrazac JOPPD je skraćeni naziv za "Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja", putem kojeg su svi isplatitelji dužni izvještavati Poreznu upravu i Središnji registar osiguranika (REGOS) o svim oporezivim i većini neoporezivih primitaka.⁶¹

1) U skladu s člankom 27. stavkom 2., člankom 41. stavkom 2., člankom 63. stavkom 2., člankom 71. stavkom 2. i člankom 85. stavkom 6. Zakona, podatke o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja putem Izvješća o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja – Obrazac JOPPD (dalje u tekstu: Obrazac JOPPD) dostavljaju isplatitelji primitaka i/ili sami porezni obveznici i/ili ostali obveznici sukladno posebnim propisima za:

1. primitke od kojih se utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada iz članka 21. Zakona, primitke od kojih se utvrđuje dohodak od imovinskih prava iz članka 56. Zakona i primitke od otuđenja posebnih vrsta imovine iz članka 59. Zakona

3. primitke od kojih se utvrđuje dohodak od kapitala iz članka 64. Zakona, osim kapitalnih dobitaka po osnovi otuđenja udjela u kapitalu trgovačkog društva koji nisu prenosivi na tržištu kapitala u skladu s posebnim propisom

4. primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 39. Zakona i članka 76.a Zakona i članka 72. ovoga Pravilnika.

5. primitke koji se ne smatraju dohotkom iz članka 8. Zakona, primitke na koje se ne plaća porez na dohodak iz članka 9. Zakona, primitke koji se ne smatraju primicima od nesamostalnog rada iz članka 22. stavaka 2. i 3. Zakona, primitke fizičkih osoba po osnovi izravnih plaćanja u poljoprivredi sukladno posebnim propisima a po osnovi kojih se ne utvrđuje dohodak sukladno članku 29. stavku 3. Zakona i/ili

⁶¹ Brošura Porezne uprave (2016): Obrazac JOPPD s primjerima, str. 7-8.

6. obveznici obračunavanja doprinosa koji, sukladno Zakonu o doprinosima imaju obvezu Poreznoj upravi dostavljati izvješća o vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi, osiguranicima koji koriste određena prava iz osiguranja prema posebnim propisima i o drugim podacima.⁶²

(2) Obvezu podnošenja Obrasca JOPPD o vrsti prava, razdoblju korištenja prava i/ili o iznosu naknade plaće isplaćene na teret sredstava nositelja osiguranja ili na teret sredstava državnog proračuna, sukladno odredbi članka 182. stavku 3. Zakona o doprinosima imaju i poslodavci, odnosno osobe koje su obveznici doprinosa te obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa.

(3) Osiguranici po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju dobit te tu djelatnost obavljaju u supoduzetništvu, izvješće na Obrascu JOPPD sastavljaju i podnose Poreznoj upravi za svakog supoduzetnika.

(4) Porezni obveznici koji obavljaju samostalne djelatnosti, prilikom iskazivanja podataka o iznosu isplaćenih neoporezivih primitaka za njih osobno, koriste istovrsne oznake iz Priloga 4. Obrasca JOPPD »Neoporezivi primici/primici koji se ne smatraju dohotkom«, kao što je predviđeno za radnike.

(5) U slučaju kada se dostavlja izvješće na Obrascu JOPPD za više od 3 porezna obveznika odnosno fizičke osobe i/ili kada je podnositelj izvješća korisnik sustava elektroničkog servisa Porezne uprave ePorezna, isplatitelj odnosno podnositelj izvješća obvezno podnosi podatke iz Obrasca JOPPD elektroničkim putem u okviru sustava ePorezna na način propisan posebnim propisima te tehničkim i ostalim uputama.

(6) Obrazac JOPPD koji se ne podnosi elektroničkim putem u okviru sustava ePorezna dostavlja se nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu, odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu isplatitelja, odnosno prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika ako je sam obveznik dostavljanja Obrasca JOPPD. Obrazac JOPPD može se dostaviti ispisan putem računala, uz uvjet da sadržajem i oblikom u cijelosti odgovara obrascu koji je propisan ovim Pravilnikom.

(7) Obrazac JOPPD potpisuje ovlaštena osoba podnositelja izvješća, koja svojim potpisom ili naprednim elektroničkim potpisom jamči za istinitost i točnost iskazanih podataka.

(8) U slučaju više ispravaka odnosno dopuna izvornog Obrasca JOPPD koji je podnesen u okviru sustava ePorezna obračunskom prijavom, u smislu odredbi propisa koji uređuje opći porezni postupak, smatra se izvorni Obrazac JOPPD u kojem su generirani svi podaci iskazani

⁶² Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (dostupno 15.4.2019.)

na izvornom Obrascu JOPPD te svi naknadni ispravci i dopune koji su uredno zaprimljeni i obrađeni u informacijskom sustavu Porezne uprave.

(9) Podaci o isplaćenim primicima, obračunanim i uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja te obračunanom porezu na dohodak i prirezu poreza na dohodak dostavljaju se Poreznoj upravi za potrebe registra poreznih obveznika te ostalih potreba Porezne uprave kao i za potrebe Središnjeg registra osiguranika.

(10) Za sve uplate koje nisu vezane uz oznaku izvješća Obrasca JOPPD podnositelj izvješća odnosno isplatitelj obvezan je podnijeti specifikaciju rasporeda uplata.

(11) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ako bi trošak podnošenja Obrasca JOPPD bio u nerazmjeru naplaćenom porezu na dohodak i prirezu poreza na dohodak, prijavom se može smatrati i dostava podataka na zahtjev Porezne uprave, sukladno odredbi članka 79. stavka 1. Općeg poreznog zakona (»Narodne novine«, broj 115/16), a temeljem pojedinačne obavijesti Porezne uprave ili objave putem službene internetske stranice (www.porezna-uprava.hr).

(12) »Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja na dan _____« – Obrazac JOPPD te prilozi Obrasca JOPPD: 1. »Podnositelj izvješća«, 2. »Stjecatelj primitka/osiguranik«, 3. »Primici/obveze doprinosa«, 4. »Neoporezivi primici/primici koji se ne smatraju dohotkom« i 5. »Način isplate/izvršenja obveze«, sastavni su dio ovoga Pravilnika.⁶³

(1) Obrazac JOPPD sadrži podatke o:

1. svim fizičkim osobama koje su tijekom izvještajnog razdoblja (dan, mjesec, godina) ostvarile primitke iz članka 77. stavka 1. ovoga Pravilnika, o visini primitaka te o obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak, prirezu poreza na dohodak, doprinosima za obvezna osiguranja i druge podatke

2. svim fizičkim osobama za koje su tijekom izvještajnog razdoblja (dan, mjesec, godina) utvrđene osnovice za obračun doprinosa, koje su koristile određena prava iz osiguranja prema posebnim propisima, podatke o iznosu doprinosa i druge podatke.

(2) Obrazac JOPPD sastoji se od stranice A i stranice B.⁶⁴

Na stranici A označavaju se podaci o samom obrascu i njegovu podnositelju te zbrojeni podaci o financijskim iznosima koji su na stranici B obrasca iskazani pojedinačno po osobama. Podaci se iskazuju na određeni dan, npr. na dan 3. kolovoza 2016. Tomu je

⁶³ Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (dostupno 15.4.2019.)

⁶⁴ Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (dostupno 15.4.2019.)

prilagođena i oznaka izvješća koja se sastojati od pet znamenaka: Σ prve dvije označavaju godinu, a Σ preostale tri redni broj dana u toj godini kada je obavljena isplata, odnosno kada je dospjela obveza plaćanja propisanih javnih davanja.⁶⁵

Stranica B sadrži podatke o primateljima dohotka odnosno o osiguranicima. Za svaku je osobu predviđeno iskazivanje podataka u 38 polja (plus jedno prazno za možebitno proširenje broja podataka), s tim da se u slučaju kad se odreeni finansijski podatak ne iskazuje, u predviđeno polje upisuju nule (0 ili 0,00). Podaci se iskazuju na temelju kombinacije šifri kojima se označava vrsta primitka i status u osiguranju, tako da u brojnim slučajevima za istu osobu treba popuniti više redaka. Npr., u slučaju kad je osoba u dijelu mjeseca ostvarivala plaću, a u dijelu mjeseca naknadu za bolovanje na teret HZZO-a, u slučaju kad je u istom danu/mjesecu primila više vrsta neoporezivih primitaka i dr.⁶⁶

I OPIS STRANICE A OBRASCA JOPPD⁶⁷

Stranica A sadrži opće podatke te zbroj redaka sa stranice B prema pravilima propisanim Pravilnikom o porezu na dohodak.

Oznaka izvješća jest ključ za povezivanje zaduženja i uplata te predstavlja jedinstvenu oznaku koja prikazuje točno određeni dan obveze podnošenja Obrasca JOPPD. Kako se samo jedan izvorni obrazac JOPPD može predati u jednom danu nije dozvoljeno (nit je moguće) ponavljati oznaku izvješća.

Oznaka izvješća formira se u obliku GG001 DO GG365 (366).

Dan jest:

- dan isplate primitka ili dan obveze obračuna i uplate doprinosa ako nema isplate/obračun doprinosa po posebnim propisima ili dan podnošenja – primici iz inozemstva, primici u naravi, sezonci u poljoprivredi, neoporezivi primici, bolovanja.

Npr. GG=13 (za 2013) , npr. 092=redni broj dana u godini na koji je izvršena isplata (2.4.2013.)

Vrstom izvješća se određuje da li se radi o prvom (izvornom) izvješću koje može biti samo jedno ili se radi o ispravku ili o dopuni izvornog izvješća.

⁶⁵ Porezni vjesnik, https://www.porezna-uprava.hr/obrazac_joppd/.pdf, (dostupno 17.07.2019.)

⁶⁶ Porezni vjesnik, https://www.porezna-uprava.hr/obrazac_joppd/.pdf, (dostupno 17.07.2019.)

⁶⁷ Porezni vjesnik, https://www.porezna-uprava.hr/obrazac_joppd/.pdf, (dostupno 17.07.2019.)

Oznaka 1 - prvo (izvorno izvješće); Obrazac JOPPD sa oznakom 1 može se podnijeti samo jedanput i više se ne može ponavljati a za eventualne ispravke/dopune obrasca koji je prošao formalne, matematičke i logičke kontrole koriste se oznake 2 odnosno 3 .

Oznaka 2 - za ispravak već podnesenog izvješća.

Oznaka 3 - kada se dopunjuje izvorno izvješće.

Elektronička pošta je obvezan podatak putem koje će se komunicirati s podnositeljem izvješća.

Podnositelj izvješća i obveznik plaćanja je u pravilu ista osoba (npr. poslodavac ili isplatelj drugog dohotka) i u tom slučaju popunjavaju se samo podaci pod podnositeljem izvješća.

Knjigovodstveni servisi ili druge osobe koje u ime obveznika sastavljaju i/ili dostavljaju izvješće NE UPISUJU SVOJE PODATKE NA OBRAZAC JOPPD.

Podnositelj izvješća i obveznik plaćanja mogu biti različite osobe samo u točno određenim slučajevima koji su navedeni u prilogu 1. Obrasca JOPPD – „Podnositelj izvješća“ pod oznakama od 6 do 10 (npr. oznaka 6 upisuje se kada je škola ili ustanova obveznik podnošenja Obrasca JOPPD a nadležno ministarstvo za obrazovanja obveznik uplate doprinosa za učenike i studente na dodiplomskom studiju na praktičnoj nastavi ili na stručnoj praksi te stručnim putovanjima)

Oznaka podnositelja izvješća propisana je u prilogu 1. Obrasca JOPPD – „Podnositelj izvješća“ te ukoliko je npr. podnositelj pravna osoba upisati će 1, ukoliko je obrtnik upisati će 2, ukoliko je osoba koja ne obavlja djelatnost npr. građanin koji zapošljava osobu u kućanstvu upisati će oznaku 4.

U polje „broj osoba za koje se podnosi izvješće“ upisuje se broj OIB-a sa stranice B (npr. ukoliko se za jednu osobe prikazuje dva ili više primitaka koji se zbog vrste obračuna moraju prikazati u više redaka (npr. u 3 retka) u polje „broj osoba za koje se podnosi izvješće upisuje sa 1).

U polje „broj redaka na popisu pojedinačnih obračuna sa stranice B“ upisuje se broj zadnjeg retka sa stranice B.

U polje „isplaćeni neoporezivi primici“ upisuje se zbroj svih iznosa iskazanih u koloni 15.2. sa stranice B (uključuje i plaće umanjene za obračunane doprinose izaslanih radnika kad se ne oporezuju u RH). Popunjavaju se samo polja koja se moraju popuniti ovisno o prirodi primitka – ostala polja ne popunjavaju se.⁶⁸

⁶⁸ Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (dostupno 17.07.2019.)

II. OPIS STRANICE B OBRASCA JOPPD⁶⁹

Sva polja na B stranici Obrasca JOPPD moraju biti popunjena. Ako nema podatka na B – upisuju se pod polja u koje se unose iznosi nule (0,00) a pod polja u koje se unose oznake – oznaka 0.

U polje „šifra općine/grada prebivališta“ upisuje se šifra općine/grada prebivališta (pet znamenaka) i to:

- ukoliko se radi o dohotku od nesamostalnog rada – šifra općine/grada prebivališta koja je upisana na Poreznoj kartici,
- ukoliko se radi o ostalim primicima šifra općine šifra općine/grada prebivališta s osobne iskaznice,
- ukoliko osoba nema prebivalište u RH upisuje se 99999

U polje „općine/grada rada“, šifra se unosi samo za grupe koje se odnose na radni odnos i to prema grupama šifri iz Priloga 2 „Stjecatelj primitka/osiguranik“ :

0001 - 0004

0008 - 0009

0021 - 0029

0031 - 0039

5701-5799

+ NEOPOREZIVI PRIMICI koji se isplaćuju radnicima/osoba osiguranim po osnovi radnog donosa

za ostale skupine unosi se 00000

Šifarnici općina objavljeni su na internetskim stranicama www.porezna-uprava-hr i www.regos.hr

U polje 6.1. („Oznaka stjecatelja/osiguranika“) upisuje se šifra iz Priloga 2 „Stjecatelj primitka/osiguranik“ odnosno 0000 ukoliko se u retku prikazuje isplata neoporezivih primitaka po osnovi kojih se ne utvrđuju doprinosi.

U polje 6.2. („Oznaka primitaka/obveze doprinosa“) upisuje se šifra iz Priloga 3 „Primici/obveze doprinosa“ odnosno 0000 ukoliko se u retku prikazuje isplata neoporezivih primitaka po osnovi kojih se ne utvrđuju doprinose odnosno kada se prikazuje korištenje prava iz obveznog osiguranja (poslodavac i i obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa).

U polje 7.1. („Oznaka dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje za staž s povećanim trajanjem“) upisuje se:

⁶⁹ Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (dostupno 17.07.2019.)

Oznaka 0 – ukoliko prema obračunu nema obveze obračuna dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje za staž s povećanim trajanjem.

Oznaka 1 – za ostvarenih 12 mjeseci staža priznaje se 14 mjeseci.

Oznaka 2 - za ostvarenih 12 mjeseci staža priznaje se 15 mjeseci.

Oznaka 3 - za ostvarenih 12 mjeseci staža priznaje se 16 mjeseci.

Oznaka 4 - za ostvarenih 12 mjeseci staža priznaje se 18 mjeseci.

Ukoliko je upisana oznaka 0 u poljima 12.6. i 12.7. mora biti upisana 0,00 a ukoliko su upisane oznake od 1-4 polja 12.6. i/ili 12.7. moraju biti popunjena odgovarajućim iznosima.

U polje 7.2. („Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom“) upisuje se:

Oznaka 0 - ukoliko podnositelj nije obveznik posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Oznaka 1 - ukoliko je podnositelj obveznik posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, po stopi od 0,1%.

Oznaka 2 - ukoliko je podnositelj obveznik posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, po stopi od 0,2%.

Ukoliko su upisana oznaka 0 u polju 12.9. mora biti upisana 0,00 a ukoliko su upisane oznake od 1-2 polje 12.9. mora biti popunjeno odgovarajućim iznosom.

U polje 8. („Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u obveznom mirovinskom osiguranju po istoj osnovi“) upisuje se:

Oznaka 0 - ukoliko po osnovi isplaćenog primitka/obračunane naknade ili osnovice za obračun doprinosa ne postoji obveza prethodnog obveznog mirovinskog osiguranja ili utvrđivanja prava po toj osnovi (npr. isplata drugog dohotka i slično).

Oznaka 1 - ukoliko je to prvi mjesec obveznog mirovinskog osiguranja/korištenja prava iz mirovinskog osiguranja prema osnovi za koju je izvršen obračun (npr. radniku se obračunava plaća za prvi mjesec rada za poslodavca- obveznika podnošenja).

Oznaka 2 - ukoliko je to zadnji mjesec obveznog mirovinskog osiguranja/korištenja prava iz mirovinskog osiguranja prema osnovi za koju je izvršen obračun (npr. radniku se obračunava plaća za zadnji mjesec rada za poslodavca- obveznika podnošenja – radnik je dobio otkaz ili ide u mirovinu i sl.).

Oznaka 3 - ukoliko su to ostali mjeseci unutar obveznog mirovinskog osiguranja/korištenja prava iz mirovinskog osiguranja prema osnovi za koju je izvršen obračun (npr. radniku se

obračunava plaća za ostale mjesece rada za poslodavca- obveznika podnošenja – najčešći slučaj).

Oznaka 4 - ukoliko obvezno mirovinsko osiguranje/korištenje prava iz mirovinskog osiguranja prema osnovi za koju je izvršen obračun počinje i završava unutar jednog (izvještajnog) mjeseca (radnik je počeo raditi i dobio otkaz unutar istog mjeseca ili je bolovanje na teret Zavoda počelo i završilo unutar jednog mjeseca).

Oznaka 5 – ukoliko je obveza doprinosa nastala nakon prestanka obveznog mirovinskog osiguranja i ne odnosi se na određeni mjesec proveden u tom osiguranju (npr isplata prema sudskim presudama ili isplata otpremnine kada je radnik već počeo koristiti pravo na mirovinu ili radi za drugog poslodavca).

Oznake od 1 do 5 unose se za sve skupine stjecatelja primitka/osiguranika za koje se pod razdoblje za koje se obračunava obveza doprinosa i/ili razdoblje za koje se primitak isplaćuje (pod 10.1. i 10.2.) upisuje mjesec dana ili kraće od mjesec dana, odnosno više od mjesec dana ako se isplaćuju zaostale plaće i mirovine, te za ostale primitke od nesamostalnog rada iz članka 22. stavka 3. Zakona o doprinosima.

U polje 9. („Oznaka punog, nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena“) upisuje se:

Oznaka 0 – ukoliko ne postoji radno vrijeme (npr. isplata neoporezivog primitka ili drugog dohotka).

Oznaka 1 – ukoliko je osiguranik prijavljen na puno radno vrijeme.

Oznaka 2 – ukoliko je osiguranik prijavljen na nepuno radno vrijeme.

Oznaka 3 – za osobe koje rade s polovicom punog radnog vremena radi njege djeteta s teškoćama u razvoju.

Oznake od 1 do 3 unose se za slijedeće skupine oznaka stjecatelja primitka/osiguranika iz Priloga 2. Stjecatelj primitka/osiguranik: 0001-0019; 0021-0029; 0031-0039; 5701-5799, a oznaka 0 za sve ostale skupine oznaka stjecatelja primitka/osiguranika.

U polje 10. („Sati rada“) upisuje se broj obračunanih sati rada za isplatu plaće, za slijedeće skupine oznaka stjecatelja primitka/osiguranika iz Priloga 2. Stjecatelj primitka/osiguranik: 0001-0019; 0021-0029; 0031-0039; 5701-5799, (radni odnos i stručno osposobljavanje za rad),

a oznaka 0 za sve ostale skupine oznaka stjecatelja primitka/osiguranika.

Kod isplate zaostale plaće ne upisuje se broj sati rada za mjesece za koje se plaća isplaćuje ako je isti iskazan u ranijim razdobljima kod podnošenja izvješća za obračunane doprinose za

obvezna osiguranja po osnovi plaće. Obračunani sati rada za pojedini mjesec iskazuju se samo jednom, kod isplate redovne plaće odnosno obračuna obveznih doprinosa, a kod svih ostalih isplata u tijeku jednog mjeseca (za ostale primitke koji se isplaćuju uz plaću, za isplatu određenog primitka u naravi i drugo) ne upisuje se broj sati rada, odnosno upisuje se 0.

U polja 10.1. i 10.2. („Razdoblje od do“) Upisuje se razdoblje za koje se obračunava obveza doprinosa i/ili razdoblje za koje se primitak isplaćuje odnosno u kojem se isplaćuje (pod 10.1. i 10.2.).

Razdoblje može biti:⁷⁰

1. mjesec dana ili kraće od mjesec dana ako u jednom mjesecu počinje i/ili završava razdoblje osiguranja prema istoj osnovi osiguranja, što se upisuje u formatu od DD.MM.GGGG. do DD.MM.GGGG. i to osobito:

1.1. kada se isplaćuje primitak od kojeg se utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada ili kada se obveza doprinosa obračunava po osnovi plaće ili mirovine ako nema isplate primitka, za slijedeće skupine oznaka stjecatelja primitka/osiguranika iz Priloga 2. Stjecatelj primitka/osiguranik: 0001-0299 (osim 0201) i 5403, te se iskazuje mjesec ili dio mjeseca (ukoliko u jednom mjesecu počinje i/ili završava razdoblje osiguranja prema istoj osnovi osiguranja) za koji se primitak isplaćuje/obveza doprinosa obračunava i uplaćuje,

1.2. kada se obveza doprinosa obračunava prema propisanoj mjesečnoj osnovici za određeni mjesec ili dio mjeseca, za slijedeće skupine oznaka stjecatelja primitka/osiguranika iz Priloga 2. Stjecatelj primitka/osiguranik: 5001-5009, 5101-5199, 5201-5299, 5301-5399, 5401-5499 (osim 5403), 5601-5699 i 5701-5799, te se iskazuje mjesec ili dio mjeseca (ukoliko u jednom mjesecu počinje i/ili završava razdoblje osiguranja prema istoj osnovi osiguranja) za koji se obveza doprinosa obračunava i uplaćuje,

1.3. kada se isplaćuju primici na koje se ne plaća porez na dohodak, primici koji se ne smatraju dohotkom odnosno primici koji bi bili oporezivi porezom na dohodak da ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije uređeno drukčije ako po osnovi istih ne postoji ni obveza doprinosa, te se iskazuje mjesec u kojem je primitak stvarno isplaćen,

1.4. kada se na isti dan i na isti način isplaćuje oporezivi i neoporezivi dio primitka od nesamostalnog rada ili neoporezivi i oporezivi primitak od nesamostalnog rada ili neoporezivi primitak po osnovi kojeg se obračunavaju doprinosi za obvezna osiguranja, isti se iskazuju u istom retku, te se iskazuje mjesec na koji se odnosi obveza doprinosa odnosno mjesec u kojem je primitak isplaćen ako nema obveze doprinosa,

⁷⁰ Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (dostupno 17.07.2019.)

1.5. kada tijelo javne vlasti isplaćuje naknadu prema posebnom propisu koja ne podliježe obvezi poreza na dohodak niti obvezi doprinosa, odnosno kada to tijelo priznaje određena prava iz osiguranja prema posebnim propisima po osnovi kojih ne postoji obveza isplate naknade odnosno ne postoji obveza obračuna doprinosa, a istovremeno poslodavac za vrijeme priznavanja toga prava nema obvezu isplate plaće/obračuna obveze doprinosa, te kada poslodavac, odnosno druga osoba isplaćuje naknadu plaće na teret sredstava tijela javne vlasti ili na teret državnog proračuna, iskazuje se mjesec ili dio mjeseca na koji se naknada odnosi odnosno za koje se pravo iz osiguranja priznaje,

1.6. kada poslodavac odnosno osoba koja je obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa nema obvezu isplate plaće/obračuna doprinosa iz razloga što radnik/osiguranik po osnovi radnog odnosa i odnosa koji su izjednačeni sa radnim odnosom prema posebnom propisu koristi određeno pravo iz osiguranja po osnovi kojeg nadležno tijelo javne vlasti isplaćuje naknadu plaće i/ili obavlja obračun doprinosa za staž osiguranja za vrijeme korištenja toga prava, iskazuje se mjesec korištenja prava,

2. više mjeseci, a manje od godinu dana (kalendarske godine), što se upisuje u formatu od DD.MM.GGGG. do DD.MM.GGGG., te se upisuje:

2.1. kada se isplaćuje dohodak od nesamostalnog rada za više proteklih mjeseci iste kalendarske godine (zaostale plaće i mirovine) - za slijedeće skupine oznaka stjecatelja primitka/osiguranika iz Priloga 2. Stjecatelj primitka/osiguranik: 0001-0299 (osim 0201) i 5403, a za koje je ranije izvršen mjesečni obračun i uplata doprinosa sukladno Zakonu o doprinosima i isto je iskazano na izvješćima kada je dohodak trebao biti isplaćen, tada se podatak iskazuje na način da se u isti redak upisuje isplaćeni ukupni primitak, izdatak za mirovinsko osiguranje iz primitka (pod uvjetom da je uplaćen) i obračunan i uplaćen porez na dohodak i prirez, a podatak o obračunanim i uplaćenim doprinosima pod 12.1. do 12.9. se ne iskazuje, te se pod točkom 10.1. i 10.2. iskazuje stvarno razdoblje za koje je taj primitak isplaćen-više mjeseci iste kalendarske godine. Isplata primitka za prethodni mjesec za koji nije izvršen obračun doprinosa i podneseno izvješće, iskazuje se u zasebnom retku, osim ako se radi o isplati mirovina,

2.2. kada se iskazuje isplata primitka učeniku ili studentu na redovnom školovanju za rad preko ueničkih i studentskih udruga te se pod razdoblje upisuje stvarno razdoblje rada koje može biti i više mjeseci ali iste kalendarske godine,

2.3. kada se iskazuje isplata primitaka izaslanim radnicima, koji bi bili oporezivi da odredbama ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drukčije uređeno, za više

proteklih mjeseci iste kalendarske godine (zaostale isplate), a za koje je ranije izvršen mjesečni obračun i uplata doprinosa sukladno Zakonu o doprinosima, te se pod razdoblje upisuje stvarno razdoblje za koje je taj primitak isplaćen-više mjeseci iste kalendarske godine, 3. kalendarska godina što se upisuje u formatu od 01.01.GGGG. do 31.12.GGGG., i to:

3.1. kada se obveza doprinosa i poreza na dohodak obračunava prema ostalim primicima uz plaću iz članka 22. Zakona o doprinosima za slijedeće skupine oznaka stjecatelja primitka/osiguranika iz Priloga 2. Stjecatelj primitka/osiguranik: 0001-0019 i 0021-0029, kada se ti primici pripisuju godini, te se iskazuje godina za koju se primitak isplaćuje, odnosno godina kojoj se primitak pripisuje,

3.2. kada se iskazuju razlike na temelju godišnjeg obračuna poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od nesamostalnog rada (oznaka 0406 iz Priloga 3. Primici/obveze doprinosa),

3.3. kada se isplaćuje primitak od nesamostalnog rada koji se prema propisima o porezu na dohodak oporezuje kao dohodak od nesamostalnog rada, a prema propisima o doprinosima kao drugi dohodak, te kada se isplaćuje primitak od kojeg se utvrđuje dohodak od kapitala, imovinskih prava, osiguranja te drugi dohodak (skupine oznaka stjecatelja primitka/osiguranika iz Priloga 2. Stjecatelj primitka/osiguranik: 0201, 1001-1009, 2001-2009, 3001-3009 i 4001-4009), te se iskazuje godina u kojoj se primitak isplaćuje,

3.4. kada se iskazuju uplaćena dugovanja (glavnica i kamata) po osnovi doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje pod oznakom 5721 iz Priloga 3. Primici/obveze doprinosa, te se iskazuje godina u kojoj su obračunani doprinosi po osnovi kojih su kamate uplaćene.

U polje 11. („Iznos primitaka – oporezivi“) upisuju se samo primici koji podliježe oporezivanju (ne upisuju se primici koji ne podliježu oporezivanju).

U polje 12. („Osnovica za obračun doprinosa“) upisuje se osnovica za obračun doprinosa. Ako je osnovica viša od najviše mjesečne ili najviše godišnje osnovice za obračun doprinosa upisuje se stvarni iznos isplate a ne iznos najviše osnovice.

Npr. plaća je 60.000 kn

Pod 6.1. 0001

Pod 6.2. 0002

Pod 11. i 12. 60.000 kn

Doprinosi za MO (I. i II. stup) 9.440.40 kn (47.202,00 kn *20%)

Na stranici B Obrasca JOPPD u polja od 12.1. do 14.2. upisuju se iznosi doprinosa, izdataka, osobnog odbitka, poreza, prireza kako je propisano za određeni obračun. Sva polja moraju biti popunjena ili iznosom ili mora biti upisano 0,00.

U polja 15.1. i 15.2 („Oznaka i iznos neoporezivog primitka“) ukoliko se u jednom retku prikazuje isplata neoporezivog primitaka (samostalno ili u kombinaciji s oporezivim primitkom) upisuje se šifra iz priloga 4 „Neoporezivi primici/primici koji se ne smatraju dohotkom“ i to od 01 do 38 (uz mogućnost proširivanja šifri). Neoporezivi primici uvijek se iskazuju pojedinačno prema oznaci iz Priloga 4. Ukoliko u prikazanom retku nema neoporezivog primitka upisuje se oznaka 0.

Primjer popunjavanja retka na stranici B kada se prikazuje isplata samo neoporezivog primitka

pod 2. šifra općine/grada prebivališta/boravišta – upisuje se šifra općine iz OIB sustava ili PK (podatak s PK samo kada poslodavac isplaćuje neoporeziv primitak radniku);

pod 3. šifra općine/grada rada – upisuje se šifra općine iz PK (samo kada poslodavac isplaćuje neoporeziv primitak radniku), a u svim ostalim slučajevima 00000;

pod 4. OIB primatelja;

pod 5. ime i prezime primatelja;

pod 6.1. 0000;

pod 6.2. 0000;

pod 7.1. 0;

pod 7.2. 0;

pod 8. 0;

pod 9. 0;

pod 10.1. DD.MM.GG.;

pod 10.2. DD.MM.GG.;

(mjesec kada je primitak isplaćen)

Od 11 do 14.2. upisuje se 0,00;

pod 15.1. oznaka neoporezivog primitka prema prilogu 4;

pod 15.2. iznos neoporezivog primitka;

pod 16.1. oznaka načina isplate prema prilogu 5;

pod 16.2. =15.2.

pod 17. 0,00

Na stranici B Obrasca JOPPD u polje pod 16.1. („Oznaka načina isplate neoporezivog primitka“) upisuje se oznake iz šifarnika 5 “ Način isplate/izvršenja obveze“ i to

Oznaka 0 - Nema isplate.

Oznaka 1 - Isplata na tekući račun.

Oznaka 2 - Isplata na žiro račun.

Oznaka 3 - Ostale bezgotovinske isplate na račune sukladno posebnim propisima.

Oznaka 4 - Isplata u gotovini.

Oznaka 5 - Davanje u naravi.

Oznaka 6 - Naplata primitka u ovršnom postupku.⁷¹

⁷¹ Porezna uprava, www.porezna-uprava.hr, (dostupno 17.07.2019.)

**MINISTARSTVO FINANCIJA, POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA**
**OBRAZAC JOPPD
- stranica A-**
IZVJEŠĆE
o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan _____

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	
III.	PODACI O:	III.1.	PODNOŠITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLAĆANJA
1.	Naziv/ime i prezime			
2.	Adresa			
3.	Adresa elektroničke pošte			
4.	OIB			
5.	Oznaka podnosioca			
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOŠI IZVJEŠĆE	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG PREDUJMA POREZA NA DOHODAK I PRIREZA			I Z N O S
1.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1.+1.2.)			
1.1.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (plaća)			
1.2.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (mirovina)			
2.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kapitala			
3.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od imovinskih prava i posebnih vrsti imovine			
4.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od osiguranja			
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak			
6.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kamata			
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG DOPRINOSA			
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI			
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi radnog odnosa			
2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi drugog dohotka			
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi poduzetničke plaće			
4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima			
5.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osobe osigurane u određenim okolnostima			
6.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem			
7.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose			
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE			
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi radnog odnosa			

2.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi drugog dohotka	
3.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi poduzetničke plaće	
4.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
5.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	
6.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	
VI.3. DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE		
1.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi radnog odnosa	
2.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi radnog odnosa	
3.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi poduzetničke plaće	
4.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi poduzetničke plaće	
5.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi drugog dohotka	
6.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	
7.	Ukupan iznos dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje – za obveznike po osnovi korisnika mirovina	
8.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
9.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	
10.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osobe osigurane u određenim okolnostima	
11.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	
12.	Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	
VI.4. DOPRINOS ZA ZAPOSŁJAVANJE		
1.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje	
2.	Ukupan iznos posebnog doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom	
3.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi poduzetničke plaće	
4.	Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezne obračunati doprinose	
VII. ISPLAĆENI NEOPOREZIVI PRIMICI		
VIII. NAPLAĆENA KAMATA ZA DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE		
IX. UKUPAN IZNOS NEOPOREZIVIH PRIMITAKA NEREZIDENATA KOJE ISPLAĆUJU NEPROFITNE ORGANIZACIJE DO PROPISANOG IZNOSA		
X. PODACI O BROJU OSOBA I NAKNADI UTVRĐENOJ SUKLADNO ODREDBAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOSŁJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM		
1.	Broj osoba s invaliditetom koje je obveznik bio dužan zaposłiti	
2.	Iznos obračunane naknade	

IZVJEŠĆE SASTAVIO
(IME, PREZIME I POTPIS)

POTPIS SLUŽBENIKAPU

POTPIS OVLAŠTENE
OSOBE OBVEZNIKA
PODNOŠENJA

DATUM PRIMITKA

____/____/____

I. OIB podnositelja izvješća		II. Oznaka izvješća				III. Vrsta izvješća				IV. Redni broj stranice																													
2. Sfera poslovanja poslovanja poslovanja	4. OIB djelatnosti osiguranika	6.1. Oznaka djelatnosti osiguranika	7.1. Oznaka djelatnosti osiguranika na MO sa nazivom poslovanja	8. Oznaka proglašene mjesece u kojima se izvodi izvješće	10. Vrsta izvješća na rad prema kojima se radi izvješće	10.1. Izvješće na rad (10- odnosno 10- do)	11. Ime osiguranika (osiguranik)	11.1. Doprinos na mesečno osiguranje	11.2. Doprinos na mesečno osiguranje	11.3. Doprinos na održavanje osiguranja	11.4. Doprinos na održavanje osiguranja	12.1. Doprinos na održavanje osiguranja	12.2. Doprinos na održavanje osiguranja	12.3. Doprinos na održavanje osiguranja	12.4. Doprinos na održavanje osiguranja	12.5. Doprinos na održavanje osiguranja	12.6. Doprinos na održavanje osiguranja	12.7. Doprinos na održavanje osiguranja	12.8. Doprinos na održavanje osiguranja	12.9. Doprinos na održavanje osiguranja	13.1. Doprinos na održavanje osiguranja	13.2. Doprinos na održavanje osiguranja	13.3. Doprinos na održavanje osiguranja	13.4. Doprinos na održavanje osiguranja	13.5. Doprinos na održavanje osiguranja	13.6. Doprinos na održavanje osiguranja	14.1. Ime osiguranika prema sa dobrotom	14.2. Ime osiguranika prema sa dobrotom	15.1. Oznaka osiguranika	15.2. Oznaka osiguranika	16.1. Oznaka osiguranika	16.2. Oznaka osiguranika	17. Oznaka osiguranika						
3. Sfera osiguranika	5. Ima li poslovanje osiguranika	6.2. Oznaka primitivne osiguranika djelatnosti	7.2. Oznaka poslovanja osiguranika na MO sa nazivom poslovanja	9. Oznaka prvog osiguranika	10.1. Izvješće na rad (10- odnosno 10- do)	10.2. Izvješće na rad (10- odnosno 10- do)	11. Oznaka osiguranika (osiguranik)	11.1. Doprinos na mesečno osiguranje	11.2. Doprinos na mesečno osiguranje	11.3. Doprinos na održavanje osiguranja	11.4. Doprinos na održavanje osiguranja	12.1. Doprinos na mesečno osiguranje	12.2. Doprinos na mesečno osiguranje	12.3. Doprinos na održavanje osiguranja	12.4. Doprinos na održavanje osiguranja	12.5. Doprinos na održavanje osiguranja	12.6. Doprinos na održavanje osiguranja	12.7. Doprinos na održavanje osiguranja	12.8. Doprinos na održavanje osiguranja	12.9. Doprinos na održavanje osiguranja	13.1. Doprinos na održavanje osiguranja	13.2. Doprinos na održavanje osiguranja	13.3. Doprinos na održavanje osiguranja	13.4. Doprinos na održavanje osiguranja	13.5. Doprinos na održavanje osiguranja	13.6. Doprinos na održavanje osiguranja	14.1. Ime osiguranika prema sa dobrotom	14.2. Ime osiguranika prema sa dobrotom	15.1. Oznaka osiguranika	15.2. Oznaka osiguranika	16.1. Oznaka osiguranika	16.2. Oznaka osiguranika	17. Oznaka osiguranika						

5. ZAKLJUČAK

Porezni sustavi podrazumijevaju sve oblike javnih prihoda nametnuti autoritetom države. Najznačajniji instrument prihoda svake države su porezi. Poreze nameće država. Vežu se brojne pozitivne i negativne pojave u povijesti: emigracije i imigracije, sukobi manjeg i većeg intenziteta, ratovi, pad i pojave carstva i države, ili nastanka republika i parlamenta. Opće prihvaćene karakteristike koje mora imati moderni porezni sustav su jednostavnost, određenost i prigodnost, prilagodljivost, administrativna učinkovitost, neutralnost i pravednost.

Porez na dohodak iako se smatra relativno novi porezni oblik danas predstavlja jedan od najznačajnijih, najizdašnijih i najsloženijih poreznih oblika svakog suvremenog poreznog sustava jedne države. Porez na dohodak je porezni oblik koji obuhvaća dohodak svih fizičkih osoba, a definira se kao izravni porez jer se radi o nametu kojima se oporezuje oporezivi dohodak osobe ili domaćinstva koji bi trebali snositi porezni teret. Njegova važnost očituje se u velikoj upotrebi kao instrument ekonomske i fiskalne politike. Obračunavanje i plaćanje poreza na dohodak u Hrvatskoj regulirano je Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o porezu na dohodak. Hrvatska primjenjuje jedinstveni sintetičko-germanski tip oporezivanja dohotka s osnovicom koja predstavlja zbroj svih prihoda ostvarenih tijekom jednog poreznog razdoblja. Osnovne karakteristike poreza na dohodak su :predmet (objekt) oporezivanja, osnovica poreza na dohodak, oporeziva porezna osnovica, povod oporezivanju i porez na dohodak je direktni porez subjekt oporezivanja.

U Hrvatskoj se oporezuje šest izvora dohotka, a to su nesamostalni rad, samostalna djelatnost, imovina i imovinska prava, kapital, osiguranje i drugi dohoci. Porez na dohodak u Hrvatskoj gotovo se u potpunosti oslanja na oporezivanje dohotka od nesamostalnog rada. Sustavi oporezivanja dohotka konstantno su izloženi određenim reformama i promjenama i upravo te stalne izmjene su njihova najznačajnija karakteristika.

U većini zemalja dohodak od nesamostalnog rada ili poznatije kao plaća glavni je čimbenik poreza na dohodak, pa samim time i povećanju državnog proračuna. S istim iznosom bruto plaće s različitim osobnim odbitkom odnosno uzdržavanim članovima uz ostale uvjete nepromijenjene ostvaruje se različita neto plaća. Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja - Obrazac JOPPD prikazuje sve oporezive i

neoporezive primitke koje su svi isplatelji dužni izvještavati Poreznu upravu i Središnji registar osiguranika (REGOS). Vrlo je važno da svaki porezni sustav u pojedinoj državi bude jednostavan i pravedan te da stabilan tj. da nije sklon čestim promjenama.

POPIS LITERATURE

Knjige:

- 1) D.Zlatović, I. Malenica (2013.): Novo hrvatsko radno pravo, Zagreb.
- 2) Jančiev, Z., Supić, J., (2015) Hrvatski porezni sustav: Porez na dohodak. Zagreb, Institut za javne financije.
- 3) Jelčić, B.(2000.): Javne financije, Informator, Zagreb.
- 4) Jelčić, B.(2001.) : Javne financije, RRiFPlus, Zagreb.
- 5) Jelčić, Ba. i Jelčić Bo. (1998.): Porezni sustav i porezna politika, Informator, Zagreb.
- 6) Jelčić. B.: Porezi(2011.):Visoka poslovna škola Libertas, Zagreb.
- 7) Jurković, P: Javne financije, Masmedia, (2002.) Zagreb.
- 8) Kesner-Škreb, M. & Kuliš D., (2010), Porezni vodič za građane, Zagreb.
- 9) Kesner-Škreb, M.(2004.): Financijska teorija i praksa.
- 10) Petersen, H-G. I., Kohlhammer, (1988.): Finanzwissenschaft, Stuttgart.
- 11) Porezna uprava (2016): Oporezivanje primitaka i radnog odnosa.
- 12) Porezna uprava (2016.): „Hrvatski porezni sustav“, Mfin, Zagreb.
- 13) RRiFPlus(1996.): Oporezivanje dohotka građana i obrtnika, Zagreb.
- 14) Seftić, N., Čolaković, E., Parać, B., Blažević, B., Milohnić, I. (2003.): Financije za poduzetnike i menadžere nefinancijske, M.E.P. Consulting, Rijeka- Zagreb.
- 15) Spajić, F.: Porezni sustav u Hrvatskoj, Pula, 2000. Simpozij računovodstva i financijskih djelatnika, HZRIFD, Zagreb.
- 16) Šimurina, N., Šimović, H., Mihelja Žaja, M. i Primorac, M. (2012.): Javne financije u Hrvatskoj. Zagreb: Ekonomski fakultet.
- 17) Učur, M.Đ. (2000.): Radno pravo, Zagreb.

Web adrese:

- 1) Adept Office, <http://www.adept-office.hr/> .
- 2) Brošura Porezne uprave (2016): Obrazac JOPPD s primjerima, <https://www.porezna-uprava.hr/> .
- 3) Deloitte, <https://www2.deloitte.com/hr/hr/porezna-reforma-2019.html> .
- 4) Financijski Klub, <http://finance.hr/povijest/> .
- 5) Hrvatska enciklopedija, <http://www.enciklopedija.hr/natuknica> . .
- 6) Institut za javne financije: <http://www.ijf.hr/> .
- 7) Ministarstvo financija, <http://mfin.hr/> .
- 8) Obračun plaće, Portal IUS-INFO, www.iusinfo.hr .
- 9) Porezna uprava: <https://www.porezna-uprava.hr/> .
- 10) Porezni vjesnik, https://www.porezna-uprava.hr/obrazac_joppd/.
- 11) Porezni vodič, <http://ijf.hr/poreznivodic/05-05/porezi.pdf> .
- 12) Zakon o porezu na dohodak (NN 136/15), <https://www.porezna-uprava.hr/> .
- 13) Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine, br. 117/04.,73/08., 80/10., 114/11., 22/12., <https://www.porezna-uprava.hr/> .

POPIS SLIKA

Slika 1 Obrazac PK	39
Slika 2 Obrazac ZPP-DOH	42
Slika 3 Obrazac JOPPD	64

POPIS TABLICA

Tablica 1 Podjela poreza	16
Tablica 2 Porezni sustav Republike Hrvatske	18
Tablica 3 Propisani koeficijenti i osnove za uvećanje osnovnog osobnog odbitka	32
Tablica 4 Porezne stope	33
Tablica 5 Obračun plaće za poreznog obveznika koji nema uzdržavane članove i za poreznog obveznika koji ima jedno dijete s prebivalištem u Dugom Selu u 2018. godini	47
Tablica 6 Obračun plaće za poreznog obveznika koji nema uzdržavane članove i za poreznog obveznika koji ima jedno dijete s prebivalištem u Dugom Selu u 2019. godini	49
Tablica 7 Obračun plaće za poreznog obveznika koji nema uzdržavane članove i za poreznog obveznika koji ima jedno dijete s prebivalištem u gradu Zagrebu u 2019. godini	50

ŽIVOTOPIS

RUŽICA ATLIJA

univ.bacc.oec.

KONTAKT

ADRESA:
S. Radića 13, Gračec, 10370
Dugo Selo
BROJ MOBITELA:
091/ 548 2307
E-mail:
ruza-ds@hotmail.com

OSOBNI PODACI

DATUM ROĐENJA:
26. studenoga 1992.
MJESTO ROĐENJA:
Zagreb

OBRAZOVANJE

[2017.- danas]

Diplomski studij "Poslovna ekonomija", smjer
"Računovodstvo i revizija"
Ekonomski fakultet Zagreb

[2011.- 2017.]

Preddiplomski sveučilišni studij "Poslovna ekonomija"
Ekonomski fakultet Zagreb

[2008.- 2011.]

Tehničar za računarstvo
Srednja škola Dugo Selo

RADNO ISKUSTVO

[2012., 2014.]

Slastičarnica Croatia,
poslužitelj pića i kolača

OSOBNJE VJEŠTINE

JEZICI:

ENGLJSKI- osnovno znanje u govoru i pismu
NJEMAČKI- razumijevanje u govoru, pasivno u pismu.
Upisan tečaj A1.2. razina u Goethe Institut Kroatien

RAČUNALNE VJEŠTINE:

dobro poznavanje svih alata unutar Microsoft Office

VOZAČKA DOZVOLA:

B kategorija